

SPORTS van de **Rebellenclub**

Ali Baba EN DE VEERTIG ROVERS

ONDER DE INDruk VAN DE ENORME RIJKDOM VAN ALI, ZETTE CASSIM VERSCHILLENDE SPIONNEN UIT, OM HEM NAUWKEURIG GADE TE SLAGEN!... EN TENSLOTTE, NA VELE DAGEN WACHTEN...

CASSIM SPRINGT ONMIDDELIJK TE PAARD EN RIJDT IN DE RICHTING DIE DE SPION HEM HAD AANGEGEVEN! WELDRA HAD HIJ DE KARAVAAN MUILEZELS IN DE GATEN EN VELE KILOMETERS LANG VOLGDE HIJ VAN VERRE DE STOET...

WAT IS DAT VOOR GEHEIMZINNIGS? IK ZIE NIETS ANDERS DAN EEN GROTE STENEN MUUR!

BIJ DE BAARD VAN DE PROFEET! DAAR GESCHIEDT EEN WONDER! HIJ ZEI NIETS ANDERS DAN SESAM OPEN U! EN EEN GROTE VERBORGEN DEUR, DIE IN DE ROTS ZAT, GING VANZELF OPEN!

MEER DAN EEN UUR LANG BLEEF CASSIM KIJKEN! EINDELIJK KWAM ALI MET ZIJN KARAVAAN EZELS WEER UIT DE SCHUILHOEK TE VOORSCHIJN EN REED IN DE RICHTING VAN DE STAD!...

ZIJN EZELS ZIJN MET SCHATTE
GELADEN, VOLDOENDE OM ALS
LOSGELD VOOR EEN KONING TE
DIENEN. DAAR
MOET IK HET
MIJNE VAN
HEBBEN!

ZODRA ALI VERTROKKEN IS, RIJDT CASSIM NAAR DE SCHATKELDERS EN STIJGT VAN ZIJN RIJDIER

SESAM OPEN U!
BIJ ALLAH! - HET
TOVERWOORD
WERKT!

ENIGE MINUTEN LATER...

GOUD!...
WAT EEN WEELDE!
WAT EEN SCHAT!
HAHAHAHA! IK BEN
RIJK... RIJK...
RIJK!

De witte wollige ijsbeer

EEN
SINT-NICOLAAS-
SPROOKJE
VOOR KINDEREN
VAN VIJF TOT
HONDERD JAAR

Er was eens een grote witte wollige ijsbeer, die dolgraag helper bij Sint Nicolaas wilde worden. Die helpers komen ieder jaar tezamen in de werkplaats van de goede Sint om speelgoed te maken, want Sint Nicolaas heeft enorm veel speelgoed nodig, dat begrijpen jullie.

Onze ijsbeer nu klopte telkens en telkens weer aan de deur van de werkinrichting en vroeg of hij alstublieft kon helpen. Maar iedere keer was het antwoord: neen. O, ze zeiden beleefd: „Dank u wel” en „Erg aardig van u” en zo, maar toch altijd: neen!

De helpers waren het er namelijk over eens, dat de ijsbeer ongeschikt was voor dit werk en juffrouw Nicolaas, een oude nicht van de Sint, die al jarenlang zijn huishouding deed, dacht er net zo over. Sint Nicolaas zelf had het zó druk, dat hij niet eens tijd had even van zijn werk op te kijken.

Tenslotte gaf de grote witte wollige ijsbeer het op. Dat was drie dagen voor de verjaardag van Sint Nicolaas, 3 December dus.

„Ik zal nooit helper kunnen worden,” zei de beer tegen zichzelf, „het is onzin om het nog langer te proberen.”

Vreemd genoeg zei ook Sint Nicolaas op datzelfde ogenblik: „Het is onzin om het nog langer te proberen. Er zijn honderden winkels, waar ik verwacht word om de kinderen toe te spreken,” zei hij tegen zijn nicht, „en honderden straten, waar ik in mijn vigilante door moet rijden. Het speelgoed is nog niet eens allemaal klaar en er zijn dit jaar zóveel zoete kinderen, dat ik méér daken op moet en door méér schoorstenen moet kijken dan ooit tevoren. Ik zou niets liever willen dan overal tegelijk zijn, maar dat is nu eenmaal onmogelijk en het is onzin om het nog langer te proberen.”

Hij zag er zó bedroefd uit, de goede Sint, dat nicht Nicolaas ging zitten

en verschrikkelijk hard nadacht. „Je helpers zullen best voor je naar de winkels willen gaan en in vigilantes rijden,” zei ze, „dan kun je zelf de daken opgaan, zoals altijd. Ik zal zien of ik die helpers allemaal aan kan kleden met oude tabberds van jou!” En ze was de zoldertrap al op, niet Nicolaas, met haar niet meer jonge benen.

In een ommezien had ze alle helpers gekleed en droegen zij mooie rode gewaden. De mageren kregen kussentjes voor de buik, keurig verborgen onder hun tabberd. Sint Nicolaas was opgetogen en vond, dat ze er keurig uitzagen. Werkelijk keurig. Maar opeens zag hij, dat er iets aan hen ontbrak.

„Baarden!” riep hij uit, „ze hebben geen baarden!”

„O, grote grutten,” zuchtte nicht Nicolaas. „Ze kunnen niet zonder baard de deur uit en er is geen tijd om een eigen baard te laten groeien. Namaakbaarden hebben we nooit nodig gehad met die prachtige lange witte baard van jou!”

„Oooooooooooooooooo....” riepen alle helpers uit, „wat moeten we nu beginnen, oooooooooooooooooo....”

Het klonk zo diep bedroefd, dat het geluid door de schoorsteen omhoogsteeg en van ijsberg tot ijsberg weerkaatste, over de hele noordpool.

Iedereen hoorde het. Ook de grote witte wollige ijsbeer hoorde het. Hij holde regelrecht naar de werkplaats van Sint Nicolaas en klopte op de deur. Juffrouw Nicolaas deed open en binnen stapte de ijsbeer: wit en wollig en schitterend van de sneeuw.

„Kan ik u met iets van dienst zijn?” vroeg hij.

Allen keken ze naar zijn wollige witte vacht.

„Baarden....” fluisterde nicht Nicolaas.

„Prachtige baarden,” mompelde de Sint in zijn eigen baard.

De helpers vertelden de beer in wat voor moeilijkheden zij zich bevonden. „Alstublieft, meneer Beer,” zeiden ze, „mogen we een béétje van uw prachtige witte vacht hebben voor een baard?”

De beer boog. „Het zal me een waar genoegen zijn,” zei hij.

Juffrouw Nicolaas had de schaar al gegrepen. Ze knipte hier en daar wat wol weg, terwijl de beer heel stil stond.

„Méér!” riepen de helpers, die zenuwachtig aan het baarden maken waren.

„Meer!”

„Méér!”

Knip, knip, knip, ging de schaar. En vlugger: knip, knip, knip.... En nóg vlugger: knip, knip, knip. Tot de helpers niet langer „Meer!” riepen en er genoeg witte baarden waren.

Maar oooooooooooooooooo....

„Goeie grutjes,” sidderde de ijsbeer, „g-geloof-u-niet-d-dat-het-kkkkkkoud-gggggaat-wwwworden....?”

Iedereen keek naar de witte wollige ijsbeer. Maar hij was geen sikkepitje wollig meer. Hij had geen snippertje warme witte wol meer over! Zijn hele vacht was er aangegaan. Voor baarden, baarden, báarden....

En hij stond daar maar te sidderen en te klappertanden van de kou, die arme naakte ijsbeer. Hij zag er zó koddig uit, dat zelfs Sint Nicolaas aanvechting voelde om te lachen.

Het was een heerlijk warme, rood flanelen hantsopachtige overall mét muts.

„Maar het is helemaal niet om te lachen,” zei hij tot zichzelf, „deze beer zal kou vatten zonder zijn vacht.”

„Kunt u niet bij de kachel gaan zitten en wachten tot uw vacht weer is aangegroeid, meneer Beer?” stelde een van de helpers voor.

De ijsbeer keek naar zijn naakte huid. „Ach ach,” zei hij, „wat is dat nu bedroevend. Ik wilde naar huis om met mijn vrouw en mijn drie kleine ijsbeertjes het Sint-Nicolaasfeest te vieren. Ik wilde de beertjes liedjes leren zingen en hun schoen bij de kachel laten zetten.... En mijn vrouw zal me missen met het avondeten en zich ongerust maken....” Grote tranen kwamen in zijn ogen.

Dát konden de helpers niet aanzien. Zij rukten als één man hun baard af en riepen: „We zullen uw vacht weer op uw huid lijmen, meneer Beer!”

Op dat ogenblik kwam nicht Nicolaas aangerend met een centimeter. Ze nam de maat van de ijsbeer. Ze greep de schaar en zette die gejaagd in een groot stuk rood flanel. Ze knipte en knipte en ging toen achter haar naaimachine zitten. Buzzebuzzebuzz.... daar vloog de naald door het rode flanel. Ze naaide en naaide, nicht Nicolaas. En ze maakte een heel lange ritssluiting in haar naaiwerk.

Toen het gereed was, hielp ze de ijsbeer met passen. Het was een heerlijk warme, rood flanelen hantsop-achtige overall mét muts en hij zat

de ijsbeer als gegoten. Hij probeerde de rits en zette de capuchon op.... en onze ijsbeer zat er weer lekkertjes warm in! Hij zei: „Joepie!” en sprong in de lucht en sloeg zijn hielen tegen elkaar. Toen kuste hij nicht Nicolaas en drukte alle helpers de hand. Hij wuifde vrolijk naar de Sint en daar ging hij, vol verlangen om mevrouw Beer zijn mooie nieuwe pak te laten zien.

De helpers deden allemaal hun baard aan en gingen er snel vandoor, naar hun werk. En zij zijn de niet-echte Sinterklazen, die jullie allemaal weleens gezien hebt, omdat de échte Sinterklaas nu eenmaal niet overal tegelijk kan zijn, zeggen jullie nu zelf....
Kathryn Jackson

Extra-hulp voor de Sint

En in dat licht zag Chris....

Kijk eens, wat ik vanmorgen in mijn schoen vond!” zei Chris tegen Jaap, zijn schoolvriendje. Ze liepen samen met hun broodtrommeltjes bengelend op hun rug, de lange weg naar de dorpschool. „Kijk, een worst van marsepein en wat had jij?”

„Ik heb nooit wat in mijn schoen!” zei Jaap, „maar dat komt, omdat we zo afgelegen wonen, zie je! Moeder zegt dat we maar niets moeten verwachten. Zwarte Piet kan ons huis vast niet vinden, want donker dat het 's avonds op de hei is, jò, donker; pikkie, pikkie!”

Jaap woonde met zijn moeder en zijn twee zusjes in een klein huisje ver buiten het dorp, helemaal aan de rand van de hei. Hij had geen vader meer

en zijn moeder moest hard werken om voor haar en haar drie kinderen de kost te verdienen.

Helemaal niets in je schoen te vinden, dat was toch wel náár! dacht Chris. Hij brak zwijgend de marsepeinworst middendoor en gaf Jaap de helft.

„En tóch vraag ik een trein!” zei Jaap, „je kunt nooit weten. Ik wil zó graag een trein hebben!”

„Dat heb ik ook op mijn verlanglijstje gezet, bovenaan!” riep Chris verrast.

„Een dieseltrein, jò, met een heleboel rails!”

„Ja, en een wissel en.... en een overweg!” riep Jaap enthousiast.

„En seinpalen!” schreeuwde Chris. De hele weg kakelden ze er zo druk over, dat ze bij school waren, voor ze 't wisten.

Die avond zette Chris opnieuw zijn schoen. Hij stopte er een pracht van een rode wortel in. Daarna kroop hij gezellig tussen vaders knieën en zong alle Sinterklaasliedjes die hij kende.

„Zou Zwarte Piet weer iets brengen, moeder? Hij heeft Jaap nog helemaal niets gebracht. Omdat Jaap zo ver weg woont. Ik vind het zo náár voor Jaap.... Als.... als hij geen trein krijgt, d-dan wil ik er liever ook geen!” stotterde Chris opeens met tranen in zijn stem.

Vader streek hem eens over zijn stug, blond kuifje.

„Misschien krijgen jullie allebei iets héél anders!” zei hij, „dat zal Sint Nicolaas wel het beste weten!”

„Ja, maar, a-als Jaap helemaal niets krijgt.... als Zwarte Piet de weg naar zijn huis niet vinden kan....”

„Kom, zo dom zal Zwarte Piet toch niet zijn!” meende vader. „En wie weet, misschien schijnt de maan op Sinterklaasavond; dan is alles helder verlicht buiten.”

Chris' gezicht klaarde op. Ja, dat kón natuurlijk.

Maar op de avond van 5 December was het allesbehalve heldere manschijn. Chris hoorde in zijn bed de regen en hagel tegen de ruiten kletteren. Hij kroop diep onder de dekens en sliep meteen. Hij wist niet hoelang hij had geslapen, toen hij plotseling wakker werd van een geluid. Was het een bons geweest? Beneden kraakte een deur en in de hal klonk gefluister. Met een schok zat Chris rechtop in zijn bed. Sinterklaas en Zwarte Piet! dacht hij dadelijk. De kamerdeur piepte en er was zacht gestommel. Chris luisterde met ingehouden adem. Opeens kwam er een dapper plannetje in zijn hoofd. Hij klauterde uit zijn bed en sloop door de halfopenstaande deur naar de trap. Boven aan de trap bleef hij even staan. Zijn hart bonste. Zou hij het durven? Zou de Sint niet vreselijk boos worden? Kinderen mochten immers nooit op Sinterklaasavond uit hun bed komen en naar beneden gaan. Maar.... maar hij deed het immers voor Jaap.... hij wilde Sinterklaas vertellen van Jaap.... Nú moet ik het doen! dacht Chris, straks is Sint weg en is het te laat! Voetje voor voetje sloop hij de trap af.... de gang door.... De kamerdeur stond open; het vuur in de haard verlichtte een deel van de kamer. En in dat licht zag Chris.... Sint Nicolaas in eigen persoon, gekleed in zijn prachtige roodfluwelen tabbaard en de gouden mijter op het

hoofd. Sint Nicolaas was bezig zelf de cadeautjes, die Zwarte Piet hem uit de zak aangaf, op een tafeltje te rangschikken. Chris probeerde niet naar het tafeltje te kijken, nee, hij wilde helemaal niet kijken.

„Sinterklaas... Sinterklaas!” fluisterde hij bevend.

Zwarte Piet keerde zich met een ruk om. Van verbazing liet hij zijn roe op de grond vallen en Chris was bijna van schrik op de vlucht gegaan, als... Sint Nicolaas hem niet juist had aangekeken en hem wenkte dichterbij te komen.

„Wou je me iets vragen, Chris?” zei hij en zijn stem klonk erg vriendelijk.

Chris knikte heftig met het hoofd. „J-ja, S-Sinterklaas!” zei hij bibberend. Onderwijl keek hij even angstig naar Zwarte Piet, die zijn roe weer opgehaald had. „Ik-ik wilde u graag vertellen waar Jaap woont... hij woont een h-heel eind weg en...”

Sint Nicolaas knikte begrijpend. Hij ging op een stoel zitten, trok het bevende ventje naar zich toe en sloeg de armen om hem heen. O, wat voelde Chris zich opeens veilig en gerust. Hij was helemaal niet bang meer en vertelde de Sint alles van Jaap.

„Zo, zo!” mompelde Sint Nicolaas. „Waarom heeft Jaap de hele week niets in zijn schoen gehad, Piet? En kijk eens gauw in het boek, wat we voor hem gekocht hebben!”

Want natuurlijk kon de Sint dat niet allemaal uit zijn hoofd weten. Zwarte Piet zag er opeens heel erg verlegen uit; hij draaide zo raar met zijn ogen en stotterde: „Ik-ik kon het huis niet zo gauw vinden en toen... toen heb ik maar niet verder gezocht, Sint Nicolaas.”

„Dan hebben we dus niets voor Jaap in de zak!” riep de Sint verscbrikt uit. „Is er ook niet iets over?”

Zwarte Piet schudde het hoofd. „Alleen wat speelgoed voor meisjes, maar niets voor jongens,” zei hij bedremmeld.

Sint Nicolaas keek hem verwijtend en bedroefd aan. „Je bent dom en gemakzuchtig geweest,” zei hij diepteurgesteld. „Je had net zo lang moeten zoeken, tot je Jaap's huis had gevonden. Nu hebben we niets voor de arme jongen; dat kan toch zo niet... dat kan toch zo niet...”

Voor 't eerst keek Chris nu even naar de pakjes op het tafeltje.

„Sinterklaas,” zei hij en hij kreeg er een kleur van, „geeft u mijn mooiste cadeautje maar aan Jaap!”

„Maar het is een trein!” zei Sint Nicolaas.

„O, dat wil Jaap juist ook erg graag hebben!” riep Chris verheugd.

Toen legde Sint Nicolaas zijn hand even op Chris' blonde kuifje en zei: „Goed dan; en ik dank je hartelijk

voor je hulp, mijn allerbeste kameradje!”

Hij zei het op zo'n warme, vriendelijke toon, dat Chris zich opeens heel erg blij en gelukkig voelde.

„Het beste is, dat jij even met ons meegaat om de weg te wijzen!” zei Sint Nicolaas.

Chris keek de Sint verrukt aan. Had hij het héus goed verstaan? Maar daar kwam Piet al aandragen met zijn pantoffels en tekkertje. Wat er daarna allemaal gebeurde, was zo wonderlijk en alles ging zo vlug in zijn werk, dat Chris het zich de volgende dag nauwelijks meer kon herinneren. Vóór hij 't wist, zat hij bij Sinterklaas voorop, op de prachtige schimmel. Zwarte Piet moest met de zak achterop zitten en daar ging het er vandoor, kleppere-kleppere-klep, over de stille, verlaten straatweg. Het regende niet meer. De harde wind blies alle wolken opzij. De maan kwam zelfs te voorschijn en verlichtte de weg en de bomen en struiken aan de kant. Het was een wonderlijke en heerlijke tocht.

„Nu rechtsaf, Sint Nicolaas,” zei Chris, „en dan het witte paadje over de hei.”

Ze stonden voor Jaap's huis. Zwarte Piet sprong van het paard en Chris zag hoe hij vlug als een aapje het dak opklauterde met de zware zak op zijn rug. Hij haalde de grote doos eruit met nog drie kleinere pakjes en verdween ermee om de hoek van de schoorsteen. Je kon wel merken dat Piet zijn best deed om zijn fout weer goed te maken. In een wipje was hij terug. Chris was nog graag even gebleven, maar er moesten nog zoveel cadeautjes worden weggebracht.

„En jij moet gauw weer naar je bed!” zei Sint Nicolaas lachend, „anders kun je morgen vroeg niet uit je bed komen!”

Toch was Chris de volgende morgen alweer vroeg wakker. Hij wreef zich de ogen uit. Wat was er ook weer alle-

maal gebeurd? Ineens herinnerde hij zich weer alles. Met één sprong was hij zijn bed uit, rende holderdeholder de trap af, de kamer in, waar moeder bezig was de tafel te dekken.

„Moeder, Sinterklaas is geweest, enne...”

Toen zag hij het kleine tafeltje met de cadeau's. Vooraan stond een grote doos met een tekening van een dieseltrein op het deksel.

„Hé, hoe kan dát nou!” riep hij heel verbaasd uit. „We hebben het vannacht toch naar Jaap gebracht en ik mocht voorop zitten bij Sinterklaas en Piet achterop...”

„Wat een leuke droom heb jij gehad!” lachte moeder en vader die juist de kamer binnenkwam, zei: „Ben je helemaal niet nieuwsgierig naar je cadeau's, Chris?”

Nu, dat was hij natuurlijk wel en hij was ook heel, héél erg blij met alles... maar... begrijpen deed hij er niets van. Veel vroeger dan anders stond Chris buiten te wachten op Jaap om samen naar school te gaan. Daar zag hij zijn vriendje de hoek om komen. Jaap zwaaide wild met zijn armen en riep iets van verre. Hijgend kwam hij aangerend.

„Héé, zég, ik-heb-een-trein!” juichte hij, „Sinterklaas is tóch geweest. Ik heb een fijne dieseltrein gekregen en mijn zusjes allebei een pop en moeder een blik speculaas!”

Jaap's gezicht straalde van blijdschap. Chris was niet minder blij. Bijna had hij geroepen: „Ik ben er bij geweest, toen Sinterklaas het bracht,” maar gelukkig bedacht hij zich nog bijtijds. Jaap zou het mis-schien toch niet geloven en 't was vreemd, maar... Chris wist opeens zelf niet zeker meer of hij 't nu gedroomd had of niet. In elk geval had Sint Nicolaas hun allebei een trein gebracht en dat was het voornaamste.

P. A. Rode-ter Haar

Ze stonden voor Jaap's huis.

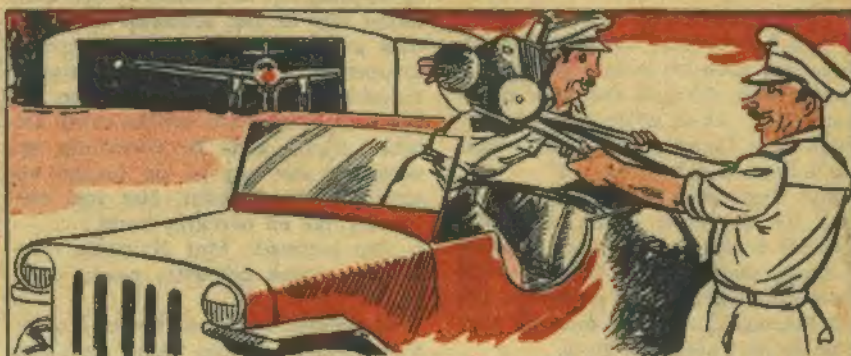
OP EEN OCHTEND WORDT JOKER BIJ ZIJN COMMANDANT OP DIENS BUREAU ONTBODEN: HET ZOONTJE VAN DE EMIR IS DOOR EEN GROTE TROEP BEDOEINEN ONTVOERD EN WORDT GEVANGEN GEHOUDEN.

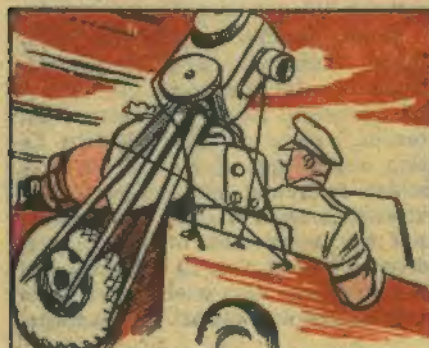
NU EISEN ZIJ EEN GROTE SOM AAN LOSGELD. JOKER MOET HET GELD OP DE AFGESPROKEN PLAATS AFLEVEREN EN DAARNA

HET KIND WEER MEE TERUGBRENGEN. MAAR JOKER ZOU JOKER NIET GEWEEST ZIJN, ALS HIJ NIET EEN PLANNETJE HAD

BEDACHT OM, ZONDER AL DAT GELD BIJ DE ROVERS ACHTER TE LATEN, TOCH HET KIND WEER GEZOND EN WEL BIJ ZIJN VADER TERUG TE BEZORGEN. IWAN MOET HARTELIJK LACHEN OM HET PLAN VAN JOKER. ZE BEGINNEN DIRECT MET DE UITVOERING. ER IS NIET VEEL TIJD TE VERLIEZEN.

SAMEN SLEPEN ZE HET GROTE FILMTOESTEL IN HUN JEEP. OOK WORDT ER NOG EEN VERSTERKER MET MICROFOON INGELADEN. DAN STARTEN DE BEIDE VRINDEN, OP ZOEK

NAAR HET KAMP. HET LOOPT AL TEGEN DE AVOND ALS ZIJ AAN DE VOET VAN EEN REUSACHTIGE ROTSWAND DE TENTEN VAN DE BEDOEINEN ZIEN LIGGEN. DE MANNEN SCHIJNEN ZICH HIER ERG VEILIG TE VOELEN, EN VERSCHILLENDE ROOKZULTJES WIJZEN ER OP DAT DE AVONDMAALTIJD WORDT KLAARGEMAAKT. DE PAARDEN STAAN AAN DE KANT TE GRAZEN, TERWIJL EEN BEWAKER EEN OOGJE IN 'T ZEIL HOUDT.

DIT IS HET GOEDE OGENBLIK!!

JOKER EN IWAN STELLEN VLUG HET FILM-TOESTEL OP MET DE VERSTERKER, MAAR ZO DAT DE BEDOEÏEN HEN NIET KUNNEN ZIEN. DE BEIDE VRIENDEN HEBBEN EEN

PRACHTIG STUKJE FILM GEVONDEN: EEN LEIJKE MAN, DIE GRIEZELIG MET DE OGEN ROLT EN WILD MET DE ARMEN ZWAAIT. PLOTSELING SCHAKELT JOKER HET LICHT AAN EN REUSACHTIG GROOT VERSCHIJNT DE KOP OP DE ROTSWAND. EEN DONDERENDE STEM (IWAN DOET HET PRACHTIG!) SPREEKT: „WEE U! BEDOEÏEN

BIJ, KINDERROVERS! DE STRAF VAN ALLAH ZAL ZWAAR OP U NEERKOMEN! VLUCHT, OPDAT U NIETS ERGS ZAL OVERKOMEN EN LAAT HET KIND VAN DE EMIR ONGEDEERD

ACHTER!!' NOU, DE BOEVEN SCHRIKKEN GEWELDIG EN RENNEN NAAR ALLE KANTEN WEG ZO HARD ALS ZE MAAR KUNNEN. AAN

HET KIND DENKT NIEMAND. IWAN GROMT NOG EEN PAAR KEER LEIJKE. ALS ALLE BEDOEÏEN VERDWENEN ZIJN,

MAAR ZE HAAR BENEDEN. DE JONGE EMIR ZIT RUSTIG IN EEN VAN DE TENTEN. HIJ MAG NU VOOR IN DE JEEP, TUSSEN JOKER EN

IWAN IN KOMEN ZITTEN. ZO VLUG ALS HET MAAR KAN, RIJDEN ZE NU NAAR HET PALEIS VAN DE EMIR, DIE IS ZO GELUKKIG, DAT ZIJN ZOONTJE WEER VEILIG THUIS IS, DAT HIJ JOKER EN IWAN ZO STEVIG OMHELST DAT ZIJ HET MEEST BENAUWDE MOMENT VAN HUN HELE AVONTUUR BELEVEN!

ALLEEN OP DE WERELD

Vrij naar het prachtige verhaal van Hector Malot

III

Maar toneelspelen kan ik niet!" riep ik verschrikt.

"Daarom moet ik het je leren. Je begrijpt toch wel: het is niet van nature, dat Cappi zo mooi op zijn achterpoten kan lopen en dat Dolly zo goed kan touwtjespringen.

Daarvoor hebben ze allebei heel veel moeten oefenen en het heeft mij ook veel moeite gekost om er goede toneelspelers van te maken.

Zo moet jij ook veel oefenen om de verschillende rollen te leren, die je met de anderen gaat spelen. Laten we dan beginnen." (Het kwam me erg vreemd voor, dat toneelspelen ook werken genoemd werd, want tot nu toe dacht ik altijd, dat alleen handenarbeid werken was).

"Het stuk, dat we gaan opvoeren, heet: De knecht van mijnheer Jolico, of: de domste van de twee is niet die je denkt. Dit is de inhoud: Mijnheer Jolico heeft een goede knecht gehad, dat is Cappi. Maar Cappi wordt oud en zal aan de heer Jolico een andere knecht bezorgen. Nu neemt Cappi geen hond, maar een boerenjongen als zijn opvolger, genaamd Remi."

"Remi, net als ik?"

"Niet net als jij, maar jijzelf! Jij komt in dat stuk uit je dorp om bij de heer Jolico in dienst te gaan.

"Apen hebben toch geen knecht!"

"In toneelstukken wel. Dus jij komt daar en mijnheer Jolico vindt, dat je er zo dom uitziet."

"Dat is niets leuk."

"Wat geeft dat nu; 't is toch maar om de mensen te laten lachen? Stel je nu eens voor, dat je echt bij een heer komt als huisknecht en dat je gezegd wordt de tafel te dekken. Hier hebben we er juist een, die we bij onze voorstelling kunnen gebrui-

KORTE INHOUD VAN HET VOOR- AFGAANDE:

Remi, een vondeling, is door moeder Barberin, zoals hij haar noemt, met liefde en zorg groot gebracht. Als hij nauwelijks tien jaar is, komt vader Barberin, die in de grote stad Parijs werkt, naar huis en wil niet dat het „vreemde kind" nog langer in zijn huis blijft. Op een goede dag, als moeder Barberin afwezig is, neemt vader Barberin de jongen mee en Remi, die bang is, dat hij nu naar een weeshuis gebracht zal worden, is bijna blij als hij bemerkt, dat hij naar een café gaat. In zo'n lokaal is hij nog nooit van zijn leven geweest. Vader Barberin gaat in dat café zitten praten met een vreemd heerschap, dat drie hondjes en een aap bij zich heeft. De man heet Vitalis en blijkt een rondreizend toneelspeler te zijn, die een jongen zoekt om hem bij zijn voorstellingen te helpen. Barberin en Vitalis worden het met elkaar eens en Remi moet met Vitalis mee, die hem zal leren hoe hij met de honden en de aap Jolico toneel kan spelen.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ken. Vooruit nu en plaats het servies zoals het hoort."

Op die tafel waren borden, een glas, een mes, een vork en een tafelkleed.

Hoe moest men dit alles rangschikken?

Terwijl ik me dat afvroeg, stond ik met uitgestrekte armen, iets voorovergebogen, met open mond, niet wetende waarmee ik beginnen moest. Mijn meester klapte in zijn handen, terwijl hij schaterde van 't lachen.

"Bravo!" zei hij, „bravo, 't is volmaakt! Die uitdrukking op je gezicht is schitterend."

"Maar ik weet niet, wat ik doen moet!"

"Daarom is het juist zo uitmuntend! Morgen en de volgende dagen zul je heel goed weten, wat je doen moet. Probeer dan telkens net zo dom en hulpeloos te kijken als je nu deed; dus net doen, of je 't echt niet weet. Dan voorspel ik je veel succes.

De persoon, waarvoor jij speelt, stelt voor: een jonge boer, die niets gezien heeft en niets weet. Hij komt bij een aap en daar ontdekt hij, dat hij nog onwetender en onhandiger is dan die aap. Daarom heet het stuk ook „de domste van de twee is niet die je denkt". Jouw rol is dus: nog dommer te zijn dan Jolico."

Ofschoon het toneelstukje maar twintig minuten zou duren, gingen er met de repetitie wel drie uren voorbij. Sommige toneeltjes moesten we wel tien keer overdoen. Wat had onze meester toch veel geduld en hoe zacht behandelde hij zijn dieren! „Cappi, je let niet op!" „Jolico, je moet een standje hebben!" Dat was alles, wat je van hem hoorde.

"Denk je, dat je aan het toneelspelen zult wennen?" vroeg Vitalis na de repetitie.

"Ik weet het niet."

"Verveelt het je?"

"Neen, ik vind het prettig."

"Dan zal het wel goed gaan. Als je gewild bent en goed oplet, kun je het ver brengen. Kijk eens naar de hondjes en naar Jolico. Hij is verstandig, maar niet gewillig. Hij leert gemakkelijk, maar vergeet het gauw.

Wat je van hem vraagt, doet hij nooit met plezier. Zo is nu eenmaal zijn aard; en daarom word ik nooit boos op hem.

De hondjes gehoorzamen veel gemakkelijker, omdat ze van je houden. Snap je wel?"

„Ik geloof het wel.”

De volgende morgen was ik nogal zenuwachtig, toen we de herberg verlieten om naar het plein te gaan, waar we onze voorstelling zouden geven.

Vitalis liep voorop met opgeheven hoofd en speelde een mars op een blikken fluit. Achter hem liep Cappi met Jolico op zijn rug. Deze was in het rood gekleed als een Engelse generaal en droeg een kepi met een pluim. Op enige afstand volgden Zerbino en Dolly naast elkaar. Ik liep achteraan.

Wij trokken niet zozeer de aandacht door de uiterlijke pracht van onze stoet, maar meer door het snerpende geluid van de fluit, dat de bewoners uit hun huizen lokte. Kleine kinderen liepen met ons mee; verbaasde boeren sloten zich daarbij aan en op het plein gekomen, hadden we al een groot gezelschap om ons heen. Onze schouwburgzaal was gauw ingericht. Deze bestond uit de ruimte tussen vier touwen, die aan vier bomen waren vastgemaakt. Wij namen in het midden plaats. Het eerste deel van de voorstelling was gevuld met verschillende toeren door de hondjes.

Ik zou niet kunnen zeggen, waarin die kunstjes bestonden, want ik repeteerde mijn rol en was erg zenuwachtig.

Wel weet ik dat Vitalis zijn fluit verwisseld had voor een viool, waarmee hij de oefeningen van de hondjes begeleidde, nu eens met een danswijsje, dan weer met zachte, slepende melodien. De mensen stonden opengedrongen tegen onze touwen aan en als ik een keer rondkeek, dan zag ik ogen, niets dan ogen, die op ons gevestigd waren. Na afloop van het eerste deel pakte Cappi een geldbakje tussen zijn tanden en liep op zijn achterpoten langs het „geacht publiek”. Kreeg hij van iemand niets in zijn bakje, dan zette hij dat buiten het bereik van de mensen, plaatste zijn voorpoten tegen de giergaard aan, kefte een paar keer en klopte met zijn poot op de zak, die hij wou openmaken. Dan hoorde je uit het publiek geroep, grappige gezegden en spottend.

„Wat een schelm, die hond! Hij weet, wie er een dikke portemonnaie heeft!”

„Hallo, tast maar in je beurs!”

„Die zal wel geven!”

„Je krijgt het wel terug uit de erfenis van je oom!”

En dan kwam er op 't laatst wel een sniver voor de dag. De hele tijd zei Vitalis geen woord, maar speelde vrolijke deuntjes op zijn viool, terwijl hij voortdurend het geldbakje met zijn ogen volgde.

Weldra was Cappi met een vol bakje bij zijn baas terug.

Nu moesten Jolico en ik optreden. „Dames en heren,” zei Vitalis, „we gaan onze vertoning voortzetten met

een aardig blijspel, genaamd: De huisknecht van mijnheer Jolico, of: de domste van de twee is niet die je denkt.

Van tevoren wil ik mijn stukken en mijn spelers niet prijzen. Daarom zeg ik alleen dit: zet je ogen en oren wijd open en houd je handen klaar om te applaudisseren.”

Wat hij een aardig toneelstuk noemde, was in werkelijkheid een „pantomime”, dus een gebarenspeel, zonder spreken. En dat moest natuurlijk wel, want de twee voornaamste spelers, Jolico en Cappi, hadden geen taal en ik, de derde, zou van zenuwachtigheid niet in staat geweest zijn om één woord te zeggen.

Alleen zou Vitalis, om de tonelen beter te doen begrijpen, een paar verklarende woorden doen voorafgaan.

Onder het spelen van een soldatenliedje kondigde hij aan: „Mijnheer Jolico, een Engelse generaal, die zijn rang en fortuin met de oorlogen in Indië gewonnen heeft!

Tot nu toe had hij alleen Cappi maar als huisknecht, maar voortaan wil hij zich laten bedienen door een mens. Daar is hij rijk genoeg voor. De dieren zijn te lang de slaven geweest voor de mensen. Dat moet eindelijk maar eens veranderen.”

In afwachting van de nieuwe knecht liep de generaal met grote stappen heen en weer en rookte een sigaar. U had eens moeten zien, hoe hij de omstanders de wolken rook in het gezicht blies! Generaal Jolico werd ongeduldig. Hij begon met zijn ogen te draaien, als iemand, die kwaad wordt; hij beet op zijn lippen en stampte op de vloer.

Bij de derde stamp moest ik opkomen, geleid door Cappi. Als ik mijn rol vergeten was, zou Cappi er mij wel aan herinnerd hebben. Op het bepaalde ogenblik reikte hij me zijn poot en bracht me bij de generaal.

Deze zag me en stak met een wanhopig gebaar zijn armen omhoog. Was dat nu de nieuwe knecht, die men hem

„Bravo!” zei hij, „bravo, ’t is volmaakt!”

voorstelde! Toen kwam hij me vlakbij bekijken, liep eens om me heen en haalde zijn schouders op.

Dat was zo'n grappig gezicht, dat alle mensen in lachen uitbarstten. Men begreep, dat hij me voor een volslagen onnozele heid, en zo dacht ook het publiek er over.

Na me lange tijd gekeurd te hebben, liet de generaal me uit medelijden de tafel dekken voor het ontbijt.

Nu kwam de stem van Vitalis er weer tussen:

„De generaal denkt, dat die jongen, als hij eerst maar gegeten heeft, niet zo dom meer zal wezen. We zullen zien.”

Ik nam plaats aan het tafeltje, dat voor mij gedekt was. Op mijn bord lag een servet.

Wat moest ik met dat servet doen?

Cappi beduidde me, dat ik het moest gebruiken.

Ik dacht even na en snoot er toen mijn neus in.

Toen lachte de generaal zich een ongeluk en Cappi ging liggen en stak alle vier zijn poten in de lucht wegens mijn stommigheid.

Omdat ik bemerkte dat ik me vergiste, bekeek ik het servet aan alle kanten, me afvragend, waar dat toch voor dienen moest.

Ik kreeg een idee, rolde het servet op en deed het als een das om mijn hals. Weer lachte de generaal zich buikpijn en weer stak Cappi zijn poten in de lucht. Dat ging nog een poosje door, tot de generaal me, wanhopig, van mijn stoel aftrok, er zelf op ging zitten en het ontbijt opat, dat voor mij was klaargezet. Aha! Die generaal wist wel, hoe men een servet dient te gebruiken! Hoe netjes stak hij het door een knoopsgat van zijn uniform en spreidde hij het op zijn knieën uit! Hoe keurig brak hij zijn brood en ledigde hij zijn glas! Maar zijn fijne manieren bereikten het hoogste succes, toen hij, na het ontbijt, om een tandenstoker vroeg en er terstond mee tussen zijn tanden gtug peuterde. Aan alle kanten brak het applaus los en de voorstelling eindigde als een overwinning. „Wat was die aap toch verstandig! Wat was die knecht toch dom!” hoorde men de mensen zeggen.

Bij het terugkomen in onze herberg maakte ook Vitalis me bovenstaand compliment en ik was al zo'n echte toneelspeler, dat ik trots was op deze afspraak.

De komedianten van onze troep, ik bedoel de hondjes en de aap, hadden zeker wel talent, maar er zat weinig afwisseling in. Als ze drie of vier voorstellingen gegeven hadden, waren ze uitgespeeld en konden ze alleen nog maar herhalingen geven. Daarom bleven we maar een paar dagen in elke plaats. Zo gingen we de derde dag na onze aankomst in Ussel weer op stap.

In afwachting van de nieuwe knecht liep de generaal met grote slappen heen en weer en rookte een sigaar.

„Waar gaan we heen?” Ik was al vrij genoeg tegenover mijn meester om dat te durven vragen.

„Ken je de streek hier dan?”

„Dat niet.”

„Waarom vraag je dan, waarheen we gaan?”

„Om het te weten.”

„Als ik je zeg, dat wij naar Aurillac gaan en vandaar naar Bordeaux, dan word je daar toch niets wijzer van. Je kunt zeker niet lezen?”

„Nee.”

„Ik heb een boek, waaruit ik de geschiedenis van alle landen en plaatsen te weten kom, waar we doortrekken.”

Ik was maar één maand op school geweest en had nog geen boek in mijn handen gehad.

„Is lezen moeilijk?” vroeg ik na lang nadenken.

„'t Is alleen moeilijk voor degenen, die een harde kop hebben, en nog moeilijker voor hen, die onwillig zijn.”

„Ik weet niet, of ik een harde kop heb, maar, als u me wilde leren lezen, zou ik wel gewillig zijn.”

„Welnu, we zullen zien. We hebben tijd genoeg vóór ons.”

Tijd genoeg vóór ons! Waarom konden we niet terstond beginnen?

De volgende morgen raapte mijn meester een stuk plank van de weg op. Er zat dik stof op.

„Die plank heb ik nodig om je te leren lezen,” zei hij.

Ik kon niet begrijpen, hoe die plank daarbij gebruikt moest worden. „Heb even geduld, tot we ginds bij dat bosje

zijn. Daar rusten we een poosje en zal het je duidelijk worden.”

Bij het bedoelde bosje gekomen, gingen we in het gras zitten. Toen sneed Vitalis met zijn mes een heel dun latje van de plank af en maakte dat over de hele lengte aan beide zijden mooi glad. Daarop verdeelde hij de lat in kleine vierkantjes van gelijke grootte.

Ik keek oplettend toe, maar begreep niet, wat dat moest worden.

„Op ieder van die kleine stukjes hout,” zei hij, „zal ik morgen een letter uitsnijden. Dan kun je alvast de vorm en de naam van elke letter leren. Later leren we woorden lezen als we de letters naast elkaar leggen.”

Al gauw had ik mijn zakken vol met kleine stukjes hout met letters erop en het duurde niet lang of ik kon elke letter opnoemen. Daarna volgde het samenvoegen van letters tot woorden en weer veel later het samenvoegen van woorden tot zinnen.

Er kwam dus een dag dat ik in een boek kon lezen. Toen ik daar geen moeite meer mee had, leerde Vitalis me muziekschrift lezen op dezelfde manier; ook door op stukjes hout vijf lijnen te zetten en op (of tussen) de lijnen de noten te plaatsen.

't Was veel moeilijker, maar er kwam ook een dag dat ik de noten kon zingen, die Vitalis op een blaadje papier gezet had. Het had maanden geduurd, omdat al dat studeren op verloren ogenblikken gebeuren moest. Want elke dag maakten we onze lange tochten van het ene dorp naar het andere. Op elk dorp gaven we onze voorstelling, als er kans bestond op een goede opbrengst, en daar tussendoor werd er geregeld gerepeteerd met Jolico en de hondjes. Dat drukke werken had me veel goedgedaan. Mijn armen en benen waren sterker geworden; mijn longen waren beter ontwikkeld en ik kon veel meer verdragen van hitte en koude, van honger, slecht weer en vermoedens zonder schade voor mijn gezondheid.

Onze manier van reizen was heel eenvoudig. We liepen maar steeds rechtdoor, op goed geluk af. Kwamen we aan een flink dorp, dan maakten we de hondjes en Jolico klaar voor een feestelijke intocht. Dan moest ik Jolico zijn generaalspak aantrekken, wat heel moeilijk ging, omdat hij wist, dat er, met dat pakje aan, weer werk voor hem kwam. Hij haalde allerlei gekke streken uit om het aankleden te verhinderen. Dan riep ik Cappi erbij en liet de aap zich gewillig in het uniform steken. Als de hele troep in groot tenue stond, nam Vitalis zijn fluit en hielden wij onze intocht. Als er te weinig mensen met ons meeliepen, gingen we door; waren er voldoende nieuwsgierigen, dan gaven we een voorstelling.

Alleen in de steden bleven we meerdere dagen en dan mocht ik 's morgens vrij rondwandelen. Cappi nam ik altijd mee, zonder zijn toneelkostuum.

„Jij moogt op tijden, dat andere kinderen op school zitten, vreemde steden en landstreken bezoeken,” had Vitalis me gezegd. „Zet je ogen goed open en je zult veel leren. Als je iets ziet, dat je niet begrijpt, of als je me iets te vragen hebt, zal ik het je uitleggen. Ik denk wel, dat ik je in de meeste gevallen kan helpen. Ik ben namelijk niet altijd directeur geweest van een troep schrandere dieren, maar heb vroeger heel andere dingen geleerd. Later vertel ik je daar wel meer over. Onthoud voor 't ogenblik alleen dit, dat iemand, die nu dieren dresseert, vroeger wel een hogere plaats in de maatschappij bekleed kan hebben. Luister, mijn jongen, naar mijn lessen en raadgevingen en later zul je, hoop ik, met dankbaarheid terugdenken aan de arme muzikant, die jou van je pleegmoeder heeft weggehaald.”

Wat kon dat toch voor hoge positie geweest zijn, waarover mijn meester zo dikwijls sprak? En hoe kwam het, dat hij van zo'n hoge plaats zo laag was afgedaald?

Dat zou nog lang een raadsel voor me blijven.

We hadden de provincie Auvergne verlaten en waren afgedaald naar de onvruchtbare vlakte van Quercy, bijna geheel onbebouwd, met hier en daar wat laag struikgewas. Je zag haast geen water, geen rivieren, geen beken en vijvers, tenminste niet in de zomer. In het midden van die dorre, droge streek lag een flink dorp,

Bastide-Murat, waar we overnachtten in de schuur bij een herberg.

„Hier,” zei Vitalis, „in dit land en waarschijnlijk wel in deze herberg is een man geboren, die duizenden soldaten heeft laten doden. Hij begon zijn leven als staljongen en werd later prins en koning. Hij heette Murat. Men beschouwde hem als een held en heeft dit dorp naar hem genoemd. Ik heb hem gekend en dikwijls met hem gesproken.”

„Toen hij nog staljongen was?”

„Neen,” zei Vitalis lachend, „toen hij koning was. Hier in Bastide ben ik vandaag voor 't eerst, maar te Napels heb ik hem gekend, aan zijn hof.”

„U hebt een koning gekend!” De toon, waarop ik dat riep, was zeker heel gek, want mijn meester schoot in een lach en bleef maar lachen.

We zaten op een bank met onze rug tegen de schuur aan, die nog warm was van de hitte van de dag. De avond was heerlijk na zo'n dag van marcheren onder een gloeiende zon.

„Wil je gaan slapen?” vroeg Vitalis, „of moet ik je de geschiedenis vertellen van koning Murat?”

„O, alstublieft, de geschiedenis van die koning!”

Toen vertelde hij me breedvoerig die geschiedenis en we zaten nog een paar uur op de bank; hij vertelde en ik zat maar strak naar hem te kijken om geen woord te missen.

„Hoe is dat allemaal mogelijk! Ja, niet alleen mogelijk, maar 't is nog waar ook!”

Mijn meester had een koning gezocht en die koning had met hem gesproken! Wat was mijn meester dan toch geweest in zijn jonge jaren? En hoe was hij dan geworden, zoals ik hem nu zag?

In de vruchtbare, altijd groene vallei van de Dordogne, die grensde aan de dorre vlakte van Quercy, maakten

we kleine dagtochten, want de bewoners waren rijk op die vette grond en we gaven veel voorstellingen, omdat het geldbakje van Cappi daar gemakkelijk vol kwam. Ik herinner me nog Saint-Emilion, een stad met veel ruïnes, met grachten, grotten en torens. Maar dat alles vervaagde snel in mijn herinnering, omdat we kort daarop een groter schouwspel te zien kregen, dat een veel sterkere indruk op me maakte.

We hadden in een armoedig dorp geslapen en waren weer vroeg vertrokken langs een stoffige weg, aan weerskanten ingesloten door wijngaarden, tot we op een heuvel terechtkwamen. Daar was het alsof er een gordijn voor ons werd weggeschoven, en keken we in een onmetelijke ruimte. Een brede rivier kromde zich om de heuvel heen, waarop we stonden, en daarachter tot aan de horizon; daken en klokketorens van een heel grote stad. Wat een massa huizen! Wat een schoorstenen! Sommige daarvan staken als kolommen boven alles uit en braakten kolkende wolken uit van zwarte rook. Midden op de rivier en ook langs de kaden zag men talrijke schepen en er drongen allerlei geluiden tot ons door uit smederijen, van ijzerwaren en koperwerk, hamerslagen en gerammel van rijtuigwielen over de keien.

„Dat is Bordeaux,” zei Vitalis.

Zo'n grote stad had ik nog niet gezien. 't Was fantastisch! Ik bleef stil-

Toen sneed Vitalis met zijn mes een heel dun latje van de plank af.

staan, onbeweeglijk, en keek maar, vlakbij, veraf, naar alle kanten, en kreeg er niet genoeg van. Tenslotte vestigden mijn ogen zich op de rivier en de schepen. Van al dat bewegen op het water begreep ik niet veel. Sommige schepen met bolle zeilen zakten in schuine stand de rivier af; andere gingen tegen de stroom in. Ik zag er ook enkele stil liggen als eilandjes, andere draaiden rond, zonder dat ik zag, wie dat deed.

Ook waren er zonder mast en zonder zeil, maar met een rokende pijp, die veel sneller gingen in alle richtingen, terwijl ze schuimstrepen achter zich lieten.

„Het is wassend getij,” zei Vitalis, die mijn verwondering bemerkte. „Er zijn schepen bij, die een lange zeereis achter de rug hebben en de haven opzoeken. Dat zijn die, welke er vuil en roestig uitzien. Andere verlaten de haven. Die je in het midden van de van de rivier ziet draaien, liggen voor anker en zwaaien om, zodat hun voorsteven zich naar het stijgende water keert. Die schepen met rookpluimen zijn sleepboten. Ze trekken andere voort.”

Wat een hoop vreemde woorden voor mij! En allemaal nieuwe begrippen! Toen we aan de brug kwamen om de stad in te gaan, had Vitalis nog niet het honderste deel beantwoord van alles, wat ik gevraagd had en vragen wilde.

Tot nu toe was ons verblijf in de steden altijd kort geweest, want als alle mensen de stukken gezien hadden, die wij konden opvoeren, moesten we elders nieuwe toeschouwers zoeken. De troep van signor Vitalis had op haar program maar zeven stukken staan, waarvan de grootste waren: De huisknecht van mijnheer Jolico — De dood van de generaal — De overwinning van de rechtvaardige — De herstelde neke.

Maar Bordeaux is zo groot! Daar heeft men gemakkelijk steeds nieuw publiek en door telkens een andere wijk op te zoeken, konden we wel drie of vier voorstellingen per dag geven. Daar zou ons niet overkomen, wat in Cahors gebeurde, dat iemand uit het publiek riep:

„O, het is altijd dezelfde voorstelling!”

Van Bordeaux moesten we naar Pau. Om daar te komen was het nodig de grote woestenij over te steken, die zich van Bordeaux tot aan de Pyreneeën uitstrekt en die de Landes genoemd wordt.

We hadden Bordeaux al een week verlaten. Eerst liepen we langs de Garonne, maar te Langon verlieten we die en namen we de weg, die dwars door de streek loopt.

Hier waren geen wijngaarden meer, geen weilanden en geen boomgaarden,

maar alleen dennenbossen en heidevel-den. Geleidelijk werden de huizen zeldzamer en armoediger. Dan strekte zich vóór ons een reusachtige vlakte uit tot aan de horizon, met lichte welvingen van de bodem.

„Nu zijn we in de Landes,” zei Vitalis. „We zullen twintig à vijftientig uren te lopen hebben. Dus stap er maar dapper op los!”

We moesten niet alleen dapper zijn met onze benen, maar ook moed houden met hoofd en hart, want bij het afleggen van die weg, waar geen eind aan scheen te komen, werd men soms overvallen door neerslachtigheid. We liepen maar en als we om ons heen keken, leek het, of we maar steeds op dezelfde plaats bleven, altijd maar hei, met bremstruiken en mos, soms wat varens. Vitalis had beweerd, dat we tegen de avond een dorp zouden bereiken om te overnachten. Maar de avond kwam en niets wees er op, dat er een dorp in de buurt was, geen bebouwde grond, geen dieren, geen rook van een huis. Ik was erg moe en voelde een zekere loomheid over me komen. Zou dat verlossende dorp nu nooit langs deze weg opduiken?

Ik geloof, dat mijn meester ook moe was, want hij stelde voor om een ogenblik langs de weg te gaan rusten. Ondanks mijn vermoeidheid ging ik niet naast hem zitten, maar wilde ik op een heuveltje klimmen, dat op korte afstand van ons lag en dat met brem beplant was. Ik wilde eens kijken, of er geen licht te zien was in de vlakte. Capi hield zich doof, toen ik hem riep.

„Ben je bang?” vroeg Vitalis. Ik was helemaal niet bang en wilde niet uitgelachen worden, daarom ging ik alleen.

’t Was intussen nacht geworden, zonder maanlicht, maar met een heldere sterrenhemel. Onder het lopen keek ik links en rechts en ik vond, dat in de schemering alle dingen een vage vorm kregen. Van verre leken de struiken, de brem en de lage bomen op levende wezens uit een vreemde wereld.

Als je het zo wilde zien, dan was de hele vlakte door het schemerdonker vervormd, net of zij bevolkt was met geheimzinnige spoken. En ik veronderstelde, dat een ander in mijn plaats misschien wel angstig zou zijn voor die geesten, want Vitalis vroeg mij toch ook al, of ik bang was. Ik had intussen de top van de heuvel bereikt, maar hoe wild ik mijn ogen ook open-sperde, er was absoluut geen lichtje te zien. Nu luisterde ik scherp, of er niet enig geluid te horen was, zoals het blaffen van een hond of het geloei van een koe. Ik hield zelfs mijn adem in om beter te horen, maar ’t was doodstil om me heen.

Die grote stilte op die reusachtige

vlakte vond ik eng. Ik rilde en werd echt bang.

Waarvan? Ik denk van de grote stilte, van de eenzaamheid en van de duisternis.

Op datzelfde ogenblik, terwijl ik benauwd om me heen keek, zag ik in de verte een grote schaduw zich snel voortbewegen boven de bremstruiken uit en tegelijk hoorde ik het geruis van schuren of glijden langs takken. Ik probeerde mezelf wijs te maken, dat de angst me bedroog. Wat ik voor een schum hield, was zeker een struik, die ik eerst niet had opgemerkt. Er was geen zuchtje wind, hoe kon ik dan denken, dat takken bewogen? Als ze bewogen, moest iemand ze aangeraakt hebben.

Iemand? Maar, dat kon toch geen mens zijn, dat grote donkere lichaam, dat op me af kwam? Misschien een onbekend beest of liever een reusachtige nachtvogel of een machtige spin met vier poten, die scherp afstaken tegen de struiken en de varens.

Dit alleen wist ik zeker: dat grote beest op die bovenmatig lange poten kwam mijn kant uit met snelle sprongen! Deze gedachte herinnerde me eraan dat ik óók benen had; ik draaide me om en vloog de heuvel af naar Vitalis. Het klinkt vreemd: maar het afdalen duurde langer dan het beklimmen van de heuvel. Telkens viel ik over varens en struiken; ik stootte me of bleef ergens haken en werd telkens opgehouden. Als ik omkeek, zag ik het beest, het was dichterbij, het kwam op me af!

Lager op de heuvel waren er geen struiken meer en liep ik vlugger, maar het beest was dicht achter me.

Eindelijk viel ik uitgeput neer voor de voeten van Vitalis, terwijl de drie hondjes van schrik hard begonnen te blaffen. Ik kon maar twee woorden uitbrengen: „Een beest, een beest!” Door het geraas van de honden heen hoorde ik plotseling iemand erg hard lachen. Tegelijk legde mijn meester zijn hand op mijn schouder en dwong me om mij om te draaien.

„Een beest ben je zelf,” zei hij lachend, „kijk maar eens, als je durft.” Zijn lachen en zijn woorden deden me wat bijkomen en ik durfde in de richting te kijken, waar hij heen wees. Het spook, dat me zo bang gemaakt had, stond stil op de weg. Nu ik bij Vitalis was met de honden om me heen, begon mijn angst te verminderen en ik waagde het oplettend toe te zien. Was dat een beest? Was dat dan een mens? Ja, een mens, want ik zag een lichaam met hoofd en armen; maar ik zag ook een harig vel, dat het lichaam geheel bedekte, en een paar lange, magere poten. Ik zou nog een tijd getwijfeld hebben, als mijn meester het spook niet aangesproken had.

„Kunt u me zeggen, of we nog ver van

een dorp af zijn?" vroeg hij. Als enig antwoord hoorde ik alleen een beetje grinniken.

Mijn meester herhaalde zijn vraag. Tot mijn grote verwondering hoorde ik het vreemde wezen zeggen, dat er in de omgeving geen huizen waren, maar alleen een schaapskooi, waar hij ons wel heen wou brengen.

"Als hij praten kan," dacht ik, "waarom heeft hij dan poten?" Graag zou ik van dichtbij gekeken hebben, hoe zijn poten er uitzagen, maar daar had ik de moed niet toe. Ik nam mijn rugzak op en volgde mijn meester, zonder iets te zeggen.

"Zie je nu, wat je zo bang gemaakt heeft?" vroeg hij onder het lopen.

"Jawel, maar ik weet nog niet, wat dat is. Zijn er in deze streek dan reuzen?"

"Zeker, maar alleen, als ze op stelten lopen." En hij legde me uit, dat de bewoners van de Landes stelten gebruikten om bij het lopen over hun zanderige of moerassige landerijen niet tot hun heupen weg te zakken. Die stelten binden ze aan hun benen vast. Zo komt het, dat bange kinderen ze

aanzien voor reuzen met zevenmijls-laarzen.

Aan Pau heb ik echter een prettige herinnering bewaard; in die stad woei het bijna nooit. En omdat we daar de winter doorbrachten en hele dagen op straten en pleinen verbleven, was dat voor ons een groot voordeel. Toch was het niet wegens het zachte klimaat, dat we zo lang in Pau bleven, maar alleen omdat we daar zoveel verdienden.

Gedurende de hele winter waren het vooral kinderen, die onze voorstellingen bijwoonden, en die riepen nooit: "Ze geven altijd hetzelfde!"

Voor het merendeel waren het Engelse kinderen: stevige jongens met blonde haren en aardige meisjes met grote, zachte ogen, haast even mooi als die van onze Dolly. Die kinderen staken, als ze van huis gingen, hun zakken vol met koekjes om ze daarna edelmoedig onder Jolico, de hondjes en mij te verdelen. Toen de lente de eerste warme dagen bracht, werd ons publiek minder talrijk en het kwam voor, dat enkele kinderen, na de voorstelling, aan Jolico en aan Cappi een handje

gaven. Zo namen die afscheid en je zag ze de volgende morgen niet meer terug. Al spoedig kwamen we alleen te staan op de pleinen en werd het ook voor ons tijd om het prettige Pau te verlaten.

Ons zwerversleven over de grote wegen was hervat. Wekenlang gingen we rechtdoor over heuvels en door dalen en lieten de blauwe toppen der Pyreneeën rechts van ons liggen. Op een avond kwamen we in een grote stad, gelegen aan een rivier, in het midden van een vruchtbare vlakte. De huizen zagen er meestal lelijk uit en waren opgetrokken van rode bakstenen. De straten waren geplaveid met hobbelige, puntige keien; minder prettig, als je al een uur of tien geopen had.

Volgens Vitalis waren we in Toulouse en zouden we er lang blijven. Onze eerste zorg de volgende morgen was, volgens oude gewoonte, de plaatsen uit te zoeken voor onze voorstellingen. Die vonden we volop, vooral in de buurt van de plantentuin. Daar ligt een mooi grasveld, omringd door hoge bomen, en op dat grasveld komen verschillende lanen uit.

In een van die lanen stelden wij ons op en van de eerste voorstelling af hadden we reeds veel toeschouwers.

Jammer genoeg zag de politiemann, die daar toezicht had, onze opstelling in de laan niet graag. Mogelijk had hij een hekel aan honden of wij brachten zijn dienst in de war, in ieder geval, wilde hij, dat we daar weggingen.

Misschien hadden we wijs gedaan door aan die plagerij toe te geven, want in de strijd tussen arme kunstmakers als wij en de politie wint gewoonlijk de laatste partij; maar mijn meester dacht er zo niet over.

Al was hij maar een arme, oude spulbeaas of vertoner van geleerde hondjes, toch bezat hij een zekere fierheid en was hij overtuigd van zijn recht. Hij meende vrij te zijn in doen en laten, zolang hij niet in strijd handelde met de wet en de politieverordeningen.

Hij weigerde dus om weg te gaan. Als hij zich niet kwaad wou maken, was hij altijd overdreven beleefd; hij nam diep zijn hoed af en zei:

"Kan de doorluchtige vertegenwoordiger van het gezag mij een reglement tonen, uitgaande van genoemd gezag, waarbij het aan grappenmakers, net als wij, verboden wordt om hun nietig bedrijf op de openbare weg uit te oefenen?"

"Hier valt niet te twisten, maar u moet gehoorzamen."

"Welzeker, dat vind ik ook; en ik beloof u dat ik overeenkomstig uw orders zal handelen, zo gauw u me kunt aantonen, krachtens welk reglement u die orders geeft."

WORDT VERVOLGD

.....zag ik in de verte een grote schaduw zich snel voortbewegen boven de bremstruiken uit en tegelijk hoorde ik het geruis van schuren of glijden langs lakken

BUFFALO BILL

ONVERVAARD STOOFT WERVELWIND, HET PAARD VAN BUFFALO BILL, DE STEILE, ROTSCHTIGE HEUVEL OP. STENEN EN KLEINE ROTSBLOKKEN VLOGEN IN HET ROND, MAAR HET STERKE DIER WIST ZICH STAANDE TE HOUDEN EN GLEED NIET UIT. DE INDIANEN VLOGEN HEM ACHTERNA, MAAR HET VOORSTE PAARD STRUIKELDE, VIEL ACHTPROVER EN SLEURDE DE ANDERE PAARDEN MEE.

STEIGEREND EN HALF, GLIJDEND KLOM WERVELWIND VERDER DE HELLING OP. BUFFALO BILL MOEST ALLE KRACHTEN INSPANNEN OM IN HET ZADEL TE BLIJVEN, WANT HIJ KON ALLEEN ZIJN LINKER ARM GEBRUIKEN; DE ANDERE WAS GEWOND EN ONDER-TUSSEN VLOGEN DE KOGELS EN PIJLEN OM ZIJN OREN; HIJ BUKTE ZICH ZO LAAG MOGE-LIJK EN HING MET ZIJN GE-ZICHT IN DE MANEN VAN ZIJN PAARD. MET EEN ZICHT VAN VERLICHTING BEREIKTE HIJ EINDELIJK DE TOP VAN DE ROTS.

DAT HEB JE GOED GEDAAN WERVEL-WIND WIJ ZIJNER EN NU NAAR FORT SMITH

TOEN HIJ BUITEN HET BEREIK VAN DE INDIANEN WAS, HIELD BUFFALO BILL EVEN STIL OM ZIJN ARM TE VERBINDEN. HET WAS NU NIET VER MEER NAAR FORT SMITH, WAAR HIJ ZIJN VERZEGELDE ENVELOPPE MOEST BRENGEN. MAAR ER DREIGDEN NIEUWE GEVAREN. TOEN HIJ OMKEEK ZAG HIJ, DAT DE VERSLAGEN CRIOS ROOKS GNALEN AAN ANDERE INDIANEN GAVEN

DAT ZIJN ROOKSIGNALEN, DE CRIOS WAARSCHUWEN ANDERE INDIANEN IN DE BUURT IK BEN BANG, DAT WIJ NOG MEER LAST ZULLEN KRIJGEN, WERVELWIND WIJ MOETEN ONS HAASTEN

BUFFALO BILL HAD HET GOED GERADEN TOEN HIJ IN DE VERTE FORT SMITH ZAG, KWAM PLOTSELING EEN TROEP INDIANEN UIT HET KREUPELHOUT. ZIJ VERSPERDEN DE BEROFME WOUDELOPER DE WEG NAAR HET FORT.

NU BEN IK ZO DICHT BIJ HET FORT EN IK KAN ER TOCH NIET KOMEN. IK MOET VERTROUWEN OP DE SNEELHEID VAN WERVE. WIND MIS- SCHIEN KAN IK VEELIG VOORBIJ DE INDIANEN KOMEN.

MAAR DE WOUDELOPER GAF DE STRID NOG NIET OP. HIJ MAakte ZICH LOS UIT DE STUIGBEUGELS EN SPRONG OP DE GROND. NAAST ZIJN BEWUSTELOZE PAARD HIELD HIJ STAND EN VERDEDIGDE ZICH MET DE MOED VAN DE WANHOOP TEGEN DE INDIANEN, DIE STEEDS DICHTER OP HEM TOE KWAMEN.

ONDANKS DE WANHOPIGE TOESTAND WAARIN HIJ ZICH BEVOND, VERGAT DE BEROEMDE WOUDELOPER DE OPDRACHT NIET, WAARVOOR GENERAAL CUSTER HEM NAAR FORT SMITH GESTUURD HAD. TERWIJL HIJ ONVERVAARD BLEEF DOORVECHTEN TEGEN DE OPDRINGENDE CRIJGS- DACHT HIJ INGESPANNEN NA OVER EEN MIDDEL OM DE BRUF VAN DE GENERAAL IN HET FORT TE BRENGEN. EEN GESNEUVELDE INDIANEN, DICHT BIJ HEM, GAF HEM TENSLOTTE EEN PLAN IN.

DE PIJLEN EN BOOG VAN DE INDIANEN KAN IK GEBRUIKEN....

MAAR HET GELUK LIET BUFFALO BILL NIJ IN DE STEEK. TERWIJL HIJ ALS EEN STORM- WIND OVER DE VLAKE VLOOG, WERD ZIJN PAARD GETROFFEN, HET DAPPERE DIER HINN XTE EN BEGON WLD TE STEIGEREN, TOEN STORTTE HET OP DE GROND.

HET IS PA-HAS-KAI WIJ HEBBEN HEM EINDELIJK.

MIJN PAARD...

JULIE MOETEN NIET TE VROEG HOERA ROEPENI PA-HAS-KA GEEFT ZICH NIET ZO GAUW GE- WONNEN ZONDER PAARD RED IK ME OOK WEL.

DE SCHOUWACHTEN VAN FORT SMITH HADDEN ONDERTUSSEN NATUURLIJK GEZIEN, WAT ER IN DE NABIHEID VAN HET FORT GAANDE WAS. EEN VAN DE SOLDATEN WAARSCHUWDE DE COMMANDANT VAN HET FORT, KOLONEL DREW. DE KOLONEL KWAM NAAR BUITEN OM NAAR DE STRID TE KIJKEN. HIJ ZAG WEL, DAT DE MAN HET NIET LANG KON LIJTHOUDEN TEGEN DE OVERMACHT VAN DE INDIANEN, MAAR HIJ HAD ORDERS OM HET FORT IN GEEN GEVAL TE VERLATEN.

KOLONEL, DE MAN STAAT ALLEEN TEGENOVER EEN HELE TROEP INDIANEN! HIJ KAN DIE ONGELIJKE STRID NIET LANG VOLHOUDEN. WIJ MOETEN HEM HELPEN.

MAJOUR ARNOLD, PAS OP UW WOORDEN ALS HIER ORDERS GE- GEVEN MOETEN WORDEN, DAN ZAL IK DAT WEL DOEN. IK DENK, DAT HET EEN KRIJGS- LUST IS VAN ZWARTE ADDER OM ONS NAAR BUITEN TE LOKKEN.

KOLONEL DREW WAS VAST OVERTUIGD, DAT HIJ ZICH NIET BUITEN HET FORT MOCHT WAGEN. HIJ HAD UITDRUKKELIJK BEVEL GEKREGEN OM IN HET FORT TE BLIJVEN, ZOLANG HIJ SCHRIFTELIJK GEEN ANDERE ORDERS KREEG. DAAR HIELD HIJ ZICH AAN

HET IS STELLE EEN KRIJGSUST WIJ WETEN NIET, HET HOEVEEL INDIANEN ZWARTE ADDER NAAR HET FORT GEKOMEN IS. ZIJ HOUDEN ZICH NIJ NATUURLIJK VERBODEN, MAAR ALS IK EEN GEDEELTE VAN ONZE SOLDATEN NAAR BUITEN STUUR, KOMEN DE CRIO'S TE VOORSCHIJN EN VEROVEREN HET FORT

IK WEET WEL, DAT U COMMANDANT VAN HET FORT BENT, MAAR IK WEET OOK, DAT DIE MAN DAAR BUITEN HULP NODIG HEEFT ALS U GEEN SOLDATEN WILT STUREN OM HEM TEGEN DE CRIO'S TE HELPEN, DAN GA IK ZELF!

KOLONEL DREW WERD WIT VAN WOEDE, TOEN HIJ DIE WOORDEN HOORDE. HIJ BEGON KWAAD TEGEN MAJoor ARNOLD UIT TE VAREN EN WAARSCHUWDE HEM, DAT HIJ ZICH SCHULDIG MAAKTE AAN ERNSTIGE ONGEHOORZAAMHEID MAAR MET EEN RIJNLIJK EN VERBAASD GEZICHT HIELD HIJ PLOTSELING OP

MAJoor ARNOLD, IK WAARSCHUW U, DAT WAT IS DAT WAT IS DAT IN MIJN RUG?

IK BEGRIP ER NIETS VAN, KOLONEL

BUFFALO BILL HAD DE BOOG EN PIJLEN VAN DE GESNEVELDE INDIANEN GENOMEN. ZELF ZOU HIJ NIET LEVEN IN HET FORT KOMEN, MAAR HIJ KON WEL ZORGEN, DAT DE BOODSCHAP VAN GENERAAL CUSTER IN HANDEN VAN DE COMMANDANT KWAM. HIJ MAAKTE DE ENVELOPPE VAST AAN EEN PIJL EN SCHOOT HEM ZO NAAR HET FORT MAJoor ARNOLD TROK DE PIJL UIT DE RUG VAN DE KOLONEL

WAT ZIE IK HIER? ER IS EEN BRIEF AAN DE PIJL GEBOONDEN DIE IS NATUURLIJK NAAR ONS GESCHOTEN DOOR DIE DAPPERE STRIJDER BUITEN

Goooooh, ooooooh! WAT IS DAT VOOR EEN MANIER OM BRIEVEN TE STUREN!

DE TOESTAND WAS NU VOOR BUFFALO BILL HOPELOOS GEWORDEN. HIJ KON ZIJN WAPENS NIET MEER GEBRUIKEN EN DOOR DE SPANNING VAN HET GEVECHT WAS HIJ ZO ZWAK GEWORDEN, DAT HIJ BIJNA NIET MEER STAAN KON. HIJ BEGRIEP, DAT HIJ NIET AAN DE CRIO'S VAN ZWARTE ADDER KON ONTSNAPPEN. MAAR TOT ZIJN GROTE VREUGDE KWAM TOEN HULP OPDAGEN. MAJoor ARNOLD STORMDE MET EEN TROEP SOLDATEN OP DE INDIANEN AF

DE SOLDATEN! REDDING OP HET LAATSTE NIPPERT. IK HOOP, DAT IK NOOIT MEER ZO'N AVONTUUR ZAL BELEVEN

TERWIJL DE SOLDATEN DE INDIANEN ACHTERVOLGDE, REED MAJoor ARNOLD NAAR BUFFALO BILL OM HEM TE BEGROETEN

IK BEN BIJ DAT U GEKOMEN BENT, MAJoor HET ZAG ER SLECHT VOOR MIJ UIT IK ZIE, DAT U DE ORDERS VAN DE GENERAAL HEBT GEKREGEN

EN IK BEN BIJ, DAT WIJ U HEBBEN KUNNEN HELPEN, AL WAS HET OP HET LAATSTE OGENBLIK HET SPIJT MIJ, DAT WIJ NIET EERDER GEKOMEN ZIJN EN U ZO LANG IN SPANNING HEBBEN GELATEN DOOR DE AFSTAND KONDEN WIJ NIET DADELIJK ZIEN, DAT U HET WAS

EN DAARMEDE WAS DIT SPANNENDE AVONTUUR VAN DE BEROEMDE WOUDELOPER WEER ACHTER DE RUG. BUFFALO BILL LIET ZIJN WONDEN VERBINDEN; HET WAS GEWELIJK NIET ZO ERNSTIG, DAT HIJ HET BED MOEST HOUDEN. OOK WERVELWIND WAS NIET GEVAARLIJK GEWOND, BUFFALO BILL MAAKTE MET DE OFFICIEREN VAN HET FORT EEN KRIJGSPLAN OP, DAARNA LEIDDE HIJ DE SOLDATEN NAAR DE PLEK, WELKE HIJ MET GENERAAL CUSTER HAD AFGESPROKEN. DAAR WERDEN DE CRIO'S INGESLOTEN EN VERSLAGEN

JE HEBT HET ER PRACHTIG AF GEBRACHT, BUFFALO BILL. IK WIST WEL, DAT IK OP JOU KON REKENEN.

EN IK WIST, DAT IK OP WERVELWIND KON REKENEN, GENERAAL MIJN PAARD IS DE EIGENLIJKE HELD VAN DE DAG.

„Wat een prachtige paddestoelen!” roept Jan en nieuwsgierig rent hij naar de plek waar hij de vuurrode hoeden ziet schitteren. „Dat zijn vliegenzwammen!” weet Theo te vertellen. „Je mag wel oppassen, want ze zijn vergiftig!” „Ja, je kunt ze maar beter met rust laten,” meent Dries. „Verwarren met eetbare soorten zul je deze echter

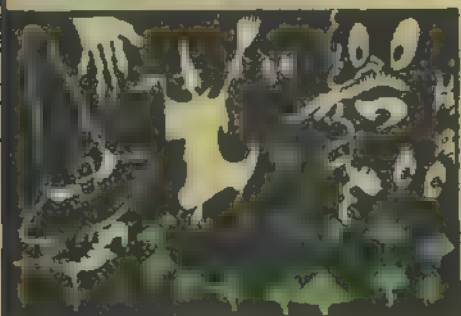

ADVENTURE IN DE NATUUR

niet licht; daar is hij te opvallend voor. Die witte plekken op zijn hoed zijn veltjes, zien jullie wel. De jonge paddestoel zit namelijk opgeborgen in een wit bolletje. Na korte tijd scheurt dat open en de zwam komt te voorschijn. De overblijfselen van de bovenkant van dat bolletje blijven als witte stippen op de hoed achter. En die ring of manchete om de steel is het vlies, dat aanvankelijk de onderkant van de hoed bedekte. Bekijk die hoed maar eens. Zien jullie dat de onderzijde uit schijfjes bestaat? Plaatjes worden die genoemd. Daartussen vormen de sporen zich, het zaad van de paddestoel, die zelf eigenlijk slechts een vrucht is. Het belangrijkste van de schimmelplant is namelijk het deel dat in de grond zit: een massa zeer fijne, witte draden. Mycelium heet dat in het Latijn. Die zwamdraden doen

op bepaalde plaatsen een paddestoel groeien. Dat je paddestoelen vaak in een kring aantreft, komt omdat het mycelium zich cirkelvormig vermeerderd. Vroeger wezen de mensen elkaar zo'n plaats met de opmerking: „Kijk! Hier hebben de heksen vergaderd!” En dan maakten ze dat ze wegkwamen. De oorzaak van het feit, dat men destijds de paddestoelen in verband bracht met duivels en geesten, is de buitengewone groei-kracht van de herfstbloemen. Een enkele vochtig-warme nacht brengt ze bij duizenden naar de oppervlakte. Maar kom, we gaan eens verder!” voegt Dries aan zijn verhaal toe. Spoedig zwerven ze langs de vlakte. Met suizende wieslag scheert een warrelende streep eenden voorbij.

ZE ZIJN DOL
OP BEUKE-
NOOTJES, DIE
VINKEN!

„Die gaan op zoek naar een beter oord. Van vorst moeten ze niets hebben!” Wanneer ze onder de beuken komen, is het daar een drukte van belang. Een kleurige troep vinken hupt bedrijvig rond, op zoek naar beukenootjes. „Twee soorten zijn er vertegenwoordigd,” zegt Dries. „Die met die wijnrode buik en borst is de gewone vink. Zijn schedel is grijs. De ander is meer oranje met een donkerbruin gestreepte kop. Dat is een keep of noordvink. Een reiziger die er een paar duizend kilometer op heeft zitten!”

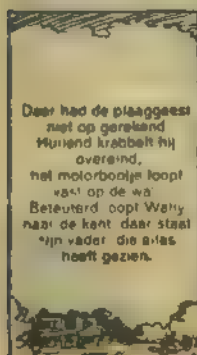
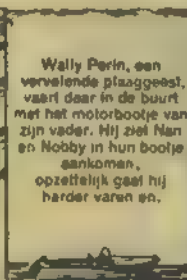
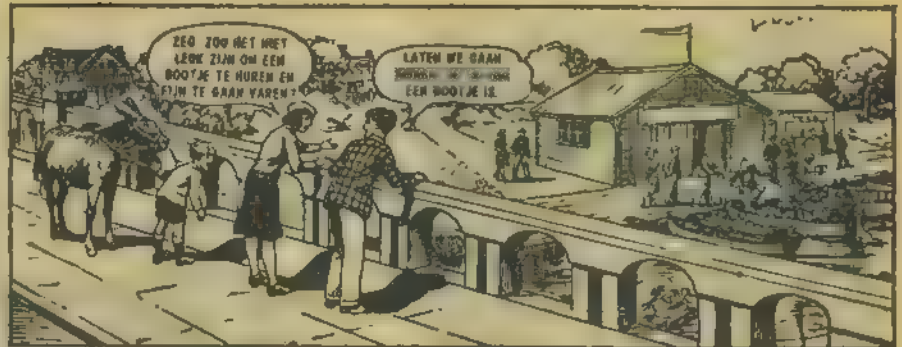
GEEF MIJ
DAN
MAAR
EEN
APPEL!

MET ONS DRIEDUES

Nan, Nobby en kleine Joe wonen met hun ezeltje Noddy in de rijschool van juffrouw Huter. Op een vrije middag gaan zij met z'n allen een rijtoertje maken in de omgeving. Op de brug blijven zij staan bij de werf, waar bootjes verhuurd worden.

Vikkie Vinnig

ER KOMT VEEL ROOK UIT DE SCHOUWBURG, MAAR GELUKKIG IS HET NIET ZO ERG ALS HET WEL LIJKT. DE BRANDWEERMAN ZEGT TEGEN MEVROUW MATINA, DAT DE BRAND WAS UITGEBROKEN IN EEN KLEIN KAMERTJE, VERDER IS HET VUUR NIET GEKOMEN. GELUKKIG IS ER DUS GEEN BRAND GEWEEST IN DE KAMER MET DE MOOIE COSTUUMS

DE VOLGENDE MORGEN GAAN ZIJ MET Z'N DRIETJES NAAR DE SCHOUWBURG TERUG. MEVROUW MATINA NEEMT PLAATS BIJ DE PIANO, SHEILA EN VIKKIE OEFENEN IJVERIG AL HUN DANSJES. MAAR VIKKIE DANST NIET ZO GOED ALS ANDERS. 'BEN JE MISSCHIEEN ZIEK, VIKKIE?' VRAAGT ZIJ EN PLOTSELING STRUIKELT VIKKIE

MEVROUW MATINA EN SHEILA ONDERSTEUNEN VIKKIE, VOETJE VOOR VOETJE LOPEN ZIJ NAAR DE KLEEDKAMER. 'ALS ZIJ MAAR NIET FLAUW VALT...' ZEGT SHEILA VERSCHRIKT; ZIJ KIJKT BEZORGD NAAR HAAR VRIENDINNETJE, DAT HEEL BLEEK IS GEWORDEN. MEVROUW MATINA ZEGT, DAT ZIJ DADELIIK DE DOKTER ZAL WAARSCHUWEN

VIKKIE VINNIG IS MET MEVROUW MATINA OP PEIS GEGAAN NAAR LINDEN, WAAR VIKKIE MOET DANSEN IN DE SCHOUWBURG. VIKKIE IS ONDERWEG VERDWAALD, MAAR MEVROUW MATINA VINDT HAAR TERUG MET BEHULP VAN DE POLITIE. ONDERTUSSEN IS ER BRAND UITGEBROKEN IN DE SCHOUWBURG

MET Z'N DRIEEN GAAN ZIJ NAAR BINNEN, IN DE SCHOUWBURG ZELF IS GEEN SCHADE DOOR DE BRAND VEROOorzaakt. DAARNA WORDEN SHEILA EN VIKKIE DOOR MEVROUW MATINA NAAR HUIS GEBRACHT; ZIJ MOETEN VROEG NAAR BED EN HEEL LANG SLAPEN NA HUN LANGE REIS. DE VOLGENDE DAG ZULLEN ZIJ HET DRUK HEBBEN MET OEFENEN EN DANSEN

VOL SCHRIK ZIEN MEVROUW MATINA EN SHEILA, DAT VIKKIE ZICH NIET STAANDE KAN HOUDEN EN OP DE VLOER VALT. MEVROUW MATINA LOOPT VLUG OP HAAR TOE OM HAAR TE HELPEN. VIKKIE WIL OPSTAAN EN PROBEERT VERDER TE GAAN MET HAAR DANS, MAAR ZIJ KAN NIET OP HAAR VOET BLIJVEN STAAN. WAT NU?

GELUKKIG ZIJN ZIJ EINDELIJK IN DE KLEEDKAMER. MEVROUW MATINA LEGT HAAR VOORZICHTIG OP DE DIVAN; VIKKIE IS BLIJ, DAT ZIJ KAN RUSTEN, WANT ZIJ HEEFT VEEL PIJN AAN HAAR VOET. 'MISSCHIEEN IS HET NIET ZO ERG,' ZEGT SHEILA. VIKKIE HOOPT DAT OOK, WANT ANDERS KAN ZIJ DE VOLGENDE DAG NIET DANSEN

1. Tommie zit rustig te wachten om Dollie mee uit te nemen voor een wandeling. Het wachten duurt echter heel erg lang, zó lang, dat hij in slaap valt en helemaal niet ziet hoe Dollie's Kat Tiddel naar buiten rent.

2. Tommie's berenmuts ligt op de grond en Tiddel denkt natuurlijk: Dat is een heerlijk plekje om even een dutje te doen! Zij kruipt erin en niemand heeft haar in de gaten. Sammie, de spreuw, ziet het wel, maar hij kan niet praten.

3. Eindelijk komt Dollie Dimpel aanwandelen en zij vraagt: „Heb jij Tiddel ook gezien, Tommie? Ik kan haar nergens vinden.“ Dollie weet zich geen raad en is ontroostbaar, doch dan heeft Tommie 'n schitterend idee.

4. „Weet je wat,“ zegt hij, „ik koop een vis! Zodra Tiddel de vis ruikt, komt zij heus wel te voorschijn.“ „Wat ben jij toch een slimme jongen,“ zegt Dollie lief. Maar zij hebben niet om al die andere poesjes gedacht die in de buurt zijn.

5. Al die poesjes ruiken de vis en komen er natuurlijk direct op af. Ineens ziet Tommie dat hij door allemaal katten omringd is. Zij willen allemaal de vis hebben en zij springen tegen Tommie op. Dollie heeft heel erg veel plezier natuurlijk.

6. Dan springt ineens Smokkie, een kat uit de buurt, naar voren, grijpt de vis en rent er mee vandoor. Alle andere katten lopen haar gauw achterna, want zij willen ook een stukje hebben. En de arme Tommie ziet alles voor zijn ogen draaien.

7. Dan zegt Dollie tegen hem: „Maar mijn Tiddel hebben we toch maar niet gevonden!“ Op dat moment horen zij een vrolijk gesnor uit Tommie's berenmuts komen. Tiddel steekt haar kopje naar buiten en snort dat zij heerlijk geslapen heeft.

8. Onmiddellijk neemt Dollie het poesje in haar armen. „O, wat ben ik blij, dat ik je weergevonden heb!“ juicht zij. Zij brengt Tiddel veilig naar huis en dan komt zij terug, om met Tommie een heerlijke wandeling te gaan maken.

BOB EN BEP

NADAT BOB EN BEP ONTVOELT ZIJN MIT HET AKELIGE WEESHUIS VAN SILAS STIGGINS, TREKKEN ZIJ OVERAL DOOR HET LAND EN BELEVEN ALLERLEI AVONTUREN. MAAR STIGGINS WEEET WAAR ZIJ ZIJN, OVERAL WAAR ZIJ KOMEN MOETEN ZIJ OPPASSEN DAT HIJ HEN NIET TE PAKKEN KRIJGT.

ALS STIGGINS ONS ALTID WEEET TE VINDEN, KRIJGEN WE NERGENS RUST. WE HEBBEN NIET EENS TIJD OM RUSTIG TE ETEN.

PRAAT NIET OVER ETEN, IK HEB HONGER.

STIGGINS WAS WERK IN DEZELFDE STAD. MAAR BOB EN BEP HAD OOK HONGER. MAAR HIJ HAD WEL GELD OM ETEN TE KOOPEN. BOB EN BEP NIET BROMMEND EN GROMMEND BING ST-GOINS NAAR EEN CAFE.

IK HEB NOG NOOIT ZULKE LASTIGE KINDEREN MEEGEMAAKT, ZIJ LATEN MIJ NAAR HEEN EN WEER TREK. KEN IN MIJ NU EERST EYEN.

AL KRIJGEN WIJ DE KANS OM ERGENS TE ETEN, WIJ HEBBEN TOCH GEEN...

DAAR LIET EEN HANDTASJE.

BOB EN BEP BEGRIEPEN ER NIET'S VAN...

EEN PIJP? EN LUCIFERS? WELKE DAME HEEFT LUCIFERS EN EEN PIJP NODIG?

ER ZIT GELD OOK IN, BOB.

ER ZIT MEER DAN TIEN GULDEN IN BEP. DAAR Zouden we veel voor kunnen kopen.

ER STOND OFEN MAKEN IN HET TASJE. BOB EN BEP BRACHTEN HET NAAR DE POLITIE.

OP HETZELFDE OOGENBLIK KWAM EEN OUDE DAME BINNEN. ZIJ HAD HET TASJE VERLOREN.

IK HEB OP STRAAT MIJN TASJE VERLOREN EN O HET IS AL GEVONDEN. ZIE IK.

DIE TWEE KINDEREN HEBBEN HET GEBRACHT, MEVROUW.

O WEE MEVROUW, WE WILLEN GEEN BELONING HEBBEN. OMDAT WIJ UW TASJE GEVONDEN HEBBEN MOGEN WE U NAAR HUIS BRENGEN?

AHA!

TERWIJ BOB EN BEP MET HET OUDE DAME TIJDE NAAR HUIS WANDELDEN, VOLGDE STIGGINS HEN OM HEN OP EEN STEL PLEKJE TE PAKKEN.

VOOR DIE OUDE DAME BEN IK NIET BANG. IK ZAL WACHTEN, TOTDAT ZIJ OP EEN PLEKJE ZIJN WAAR NIEMAND KAN ZIEN.

MOOI ZO! ER LOOPT NIEMAND ANDERS IN HET PARK.

EINDELIJK DEUGNIETEN! DACHTEN JULIE, DAT IK JE NIET GEZ EN HAD? KOM NAAR MEE!

U HEBT ER NIETS MEE TE MAKEN MEVROUW. ROEPT U NAAR MIJ, NIEMAND KAN U HOREN.

WAAR DE OUDE DAME HAD NIEMAND MOOIG OM HAAR TE HELPEN.

WAT BETEKENT DAT?

LATER IN DE STAD
ROBERT TURNER
DE TANTE VAN CHARLIE
GROOT

MIJN NIEUWSTE
TURNER IK SPEEL IN DE SCHOONBURG ALS OUDE TANTE IN 'DE TANTE VAN CHARLIE'

DE MIDDEGE MOETEN BOB EN BEP NAAR DE SCHOONBURG, WAAR DE LAATSTE BEPET TIE VOOR HET STUK WERD AERHOUDEN. ZIJ MOESTEN ZO DINKJES LAFEN. DAT ZIJ, BINAAR NIET KONDEN ETEN VAN DE DOOL-NOEDADE. DIE ROBERT TURNER NIET WISTEN WERK.

Een nieuwe bewerking
van het beroemde verhaal
van DANIEL DEFOE.

KORTE INHOUD VAN HET VOOR- AFGAANDE:

In het eerste deel maakten wij kennis met Crusoë, wiens lust om te varen hem tenslotte in Moorse gevangenschap bracht. Hij weet daaruit te ontvluchten met Xury, een Moorse slaaf. Met zijn scheepje bereikt hij een eiland, waar hij vriendschap met de negers sluit. Dan vaart hij weer verder en meent na een dag of tien land te zien. Dan ontmoet hij een Portugees schip, waarvan de kapitein hem aan boord neemt en naar Brasilië brengt. Het gelukt Crusoë een welvarende tabaksplantage te stichten. Doch dan bekruipt hem weer de lust naar avonturen. Als hij met een schip slaven wil gaan halen, lydt hij schipbreuk. De gehele bemanning komt om en Crusoë spoelt zelf op een onbewoond eiland aan. Met een vlot haalt hij van het doormidden gebroken schip alles wat bruikbaar is, en brengt het naar land.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Er stond een flinke getijstroom en het was dus niet zo gemakkelijk aan land te komen. Toch wilde ik niet te ver de rivier op varen, omdat ik hoopte binnen niet al te lange tijd wel een schip op zee te zullen zien. Maar tenslotte vond ik toch een kleine bocht in de rechteroever van de kreek. Met grote moeite stuurde ik het vlot er naar toe. Maar toen ik zo dicht bij de oever gekomen was, dat ik met mijn roeiriem de bodem reeds kon peilen, merkte ik, dat ik onmogelijk met mijn vlot aan de kant zou kunnen komen. Want de oever liep zo steil af, dat als ik met het ene uiteinde van het vlot aan land zou komen, het andere eind zo diep in het water zou komen te liggen, dat de lading er onmiddellijk af zou glijden. En dat gevaar wilde ik niet nog eens lopen. Het enige wat ik

kon doen was wachten, tot de vloed op zijn hoogst was. Ik verwachtte namelijk, dat een klein, vlak stuk grond, dat nu vlak aan de rand van het water lag, dan overspoeld zou worden. Een roeipaai gebruikend als een soort anker, hield ik het vlot op zijn plaats tot de vloed voldoende gestegen was, want mijn vlot had een diepgang van ongeveer dertig centimeter. Toen stuurde ik het boven het vlakke stuk van de oever en bevestigde het aan twee roeiriemen, die ik zo stevig mogelijk in de bodem drukte. Daarna wachtte ik tot het eb werd en mijn vlot op het droge kwam te liggen, en bracht vervolgens al de lading op de hoge oever.

Mijn eerste werk was nu het land nader te verkennen en onderwijl een geschikte plek te zoeken, waar ik een hut of huisje zou kunnen bouwen om onderdak te hebben en om mijn spullen veilig te kunnen opbergen. Ik wist nog steeds niet waar ik terechtgekomen was, of het 't vasteland was of een eiland, of het bewoond was of onbewoond en of er wilde dieren huisden of niet. Op ongeveer een mijl afstand van de plaats, waar ik mij bevond, zag ik een hoge, steile heuvel, die de hele streek en ook de heuvels, die zich in een rug naar het noorden uitstrekten, scheen te beheersen. Ik wierp een jachtgeweer over mijn schouder, nam een van de pistolen en een kruithoorn en ging zo bewapend op ontdekkingsreis in de richting van de heuvels. Na een lange, moeizame klimpartij slaagde ik erin de top te bereiken en zag toen

tot mijn grote schrik, dat ik mij op een eiland bevond. Aan alle zijden werden de kusten bespoeld door de zee. Nergens kon ik iets ontdekken, dat leek op het vasteland. Alleen zag ik een eind verder in zee een paar naakte rotsen en op een afstand van ongeveer drie mijl naar het westen twee eilandjes, nog kleiner dan het mijne.

Het eiland was vrij rotsachtig en er was slechts weinig plantengroei. Voor zover ik kon nagaan was het onbewoond. Misschien leefden er wel wilde dieren, maar ook daarvan kon ik geen spoor ontdekken. Wel zag ik massa's vogels van een mij onbekende soort. Op mijn terugweg schoot ik een grote vogel, die in een boom zat aan de rand van een groot bos. Het was een soort havik, wiens kleur en bek op die van onze havik leken. Maar zijn klauwen waren veel kleiner. Het vlees was, naar mij later bleek, tranig en onbruikbaar.

Het was ongetwijfeld het eerste gewerschot, dat hier sinds de schepping van de wereld ooit gelost werd. Want nauwelijks had ik gevuurd of van alle kanten vlogen ontelbare scharen vogels van allerlei soort op, die een leven maakten, dat horen en zien verging. Geen ervan kende ik.

Tevreden over mijn ontdekkingen, ging ik weer terug naar mijn vlot. Ik ordende de lading en verzorgde alles zo goed mogelijk. Hoe en waar ik de nacht zou doorbrengen, wist ik nog niet. Ik durfde niet op de grond te gaan slapen, omdat ik bang was verslonden te worden door een wild dier.

III

Er was voor deze vrees, naar ik later ontdekte, echter geen enkele reden.

Ik barricadeerde mijzelf zo goed mogelijk met de kusten en planken, die ik aan land had gebracht en maakte zo een soort hut voor mijn nachtverblijf. Overigens wist ik nog niet, hoe ik aan voedsel zou moeten komen, als mijn voorraden waren uitgeput. Wel had ik uit het bos, waar ik de vogel geschoten had, een paar dieren te voorschijn zien komen, die veel leken op hazen.

Ik begon nu wel in te zien, dat ik nog een groot aantal dingen uit het schip zou kunnen gebruiken, vooral het takelwerk en de zeilen. Daarom besloot ik om zo mogelijk nog een keer naar het schip te gaan. En daar ik wist, dat de eerste de beste storm het schip uit elkaar zou slaan, stelde ik al het andere, wat mij nog te doen stond, uit, totdat ik alles wat ik kon gebruiken uit het schip gehaald zou hebben. Eerst was ik van plan weer met het vlot naar het schip te varen, maar dat leek mij toch niet erg praktisch. Ik besloot dus weer bij laag tij er naar toe te zwemmen. Mijn kleren legde ik bij de hut neer en ik hield alleen een linnen broek, een geruit hemd en een paar lichte schoenen aan. Op dezelfde wijze als de eerste keer kwam ik aan boord. Ik bouwde een tweede vlot, maar door ervaring wijs geworden maakte ik het niet zo groot en zwaar als het eerste. Toch kon ik ook op deze tocht een behoorlijke lading voor mij belangrijke dingen aan land brengen. In de werkplaats van de timmerman vond ik drie pakken spijkers, een grote dommekracht, twee dozijn kleine bijlen en, waar ik het blijdeste mee was, een slijpsteen. Verder vond ik nog drie ijzeren koevoeten, twee zakken musketkogels, zeven musketten, nog een jachtgeweer, een grote zak schroot en een grote rol bladlood. Maar dat laatste was zo zwaar, dat ik het niet over de reling van het schip kon krijgen. Tenslotte nam ik alle kleren, die ik kon vinden, een groot zeil, een hangmat en wat beddegoed mee en dat alles bracht ik tot mijn grote vreugde veilig aan land.

Tijdens mijn afwezigheid was ik wel enigszins bezorgd geweest over de voorraden levensmiddelen, die ik op het land had achtergelaten. Maar toen ik terugkwam vond ik geen spoor van enig bezoek. Wel zat op een van de kisten een dier, dat veel weg had van een wilde kat. Toen ik naar haar toe ging, liep ze een eindje weg en bleef toen weer staan. Onbevreesd keek zij me aan en toen ik mijn geweer op haar richtte, bleef ze volmaakt rustig, waaruit wel bleek, dat ze zo iets nog nooit eerder had gezien. Ik wierp haar daarop een stukje scheepsbesluit toe. Ze liep er naar toe, snuffelde er even aan en at het op. Daarna bleef

ze me zitten aankijken, alsof ze nog meer wilde hebben, maar daar mijn voorraad zo klein was, kon ik haar onmogelijk meer wat geven. Toen ze merkte, dat ze niets meer kreeg, liep ze weg.

Nadat ik ook mijn tweede lading veilig aan land had gebracht, maakte ik van het zeil en een paar palen, die ik in het bos had gekapt, een kleine tent. Alles, wat niet tegen de zon of de regen bestand was, droeg ik naar binnen en de grote kisten en vaten stapelde ik in een grote cirkel rond de tent op om alles te beveiligen tegen aanvallen van mens of dier.

Toen ik dat gedaan had, blokkeerde ik de ingang van de tent aan de binnenzijde met wat planken en een kist. Ik spreidde vervolgens een van de bedden op de grond, legde mijn twee pistolen aan mijn hoofdende en een geweer naast het bed neer en kroop onder de wol. Al spoedig viel ik in een diepe slaap, want ik was doodmoe, daar ik de vorige nacht niet zo best had geslapen en de hele dag hard had gewerkt.

Ik had nu de grootste voorraad goederen, die wellicht ooit voor één man was opgeslagen. Maar ik was nog niet tevreden en achtte het mijn plicht om, zolang het schip nog niet uit elkaar geslagen was, alles voor zover mogelijk van boord te halen. Daarom ging ik elke dag bij eb naar het schip en haalde alles wat ik kon gebruiken van boord. Op mijn derde tocht haalde ik al het touw- en kabelwerk, dat ik machtig kon worden, de zeilen, nog een groot stuk zeildoek en het vochtig geworden vat kruut.

Ik had al vijf of zes van zulke tochtjes gemaakt en verwachtte eigenlijk niet veel bijzonders meer op het schip te zullen vinden. Daarom was mijn vreugde des te groter, toen ik op een volgende tocht toch nog een groot oksahoofd met brood, drie grote vaten rum en brandewijn, een kist suiker en een zak goed meel vond. Elk brood pakte ik apart in een stuk zeildoek om te voorkomen, dat het door het water zou worden bedorven, en bracht vervolgens alles veilig aan land.

Ik had nu alles van het schip gehaald, wat los zat en wat ik kon dragen. Op mijn volgende tocht nu begon ik met de kabels. De grote kabel hakte ik in drie stukken. Ik zocht al het ijzerwerk, dat ik kon vinden, bij elkaar en een grote tros. Vervolgens kapte ik de sprietzeilra en een paar balken en maakte daarvan een groot vlot. Daarop laadde ik al dit zware materiaal en voer weg. Maar deze keer liet het geluk mij in de steek. Dat kwam vooral, omdat dit vlot zo log was en zo zwaar geladen. Toen ik in de kleine bocht kwam, waar ik de andere goederen aan land had gebracht, hakte het mij niet het vlot op de ondiepe

plaats te sturen. Door een onhandige manoeuvre sloeg het op een gegeven moment om en ik en al mijn lading verdwenen in de diepte. Voor mij was dat niet zo erg, want ik was vlak bij de oever en ondanks de sterke stroom kon ik gemakkelijk aan land komen. Maar mijn lading was voor het grootste deel verloren. Bij eb slaagde ik er echter nog in het kabeltouw en een paar stukken ijzer aan land te brengen. Maar het kostte mij zeer veel inspanning, daar ik voor elk stuk naar de bodem van het riviertje moest duiken. Het grootste deel van het ijzer was echter voor mij verloren en dat vond ik bijzonder jammer, omdat ik het zeer goed voor allerlei doeleinden had kunnen gebruiken.

Ik was nu dertien dagen aan land en in die tijd was ik elf keer op en neer naar het schip geweest. Alles wat één paar handen kon dragen had ik eraf gesleept en ik geloof vast, dat ik het hele schip stukje voor stukje aan land zou hebben gebracht, als het weer mij gunstig was gebleven. Maar toen ik mij gereedmaakte voor de twaalfde tocht bemerkte ik, dat de wind begon op te steken. Toch zwom ik bij eb weer naar het schip en klom aan boord. Ik verwachtte echter niet veel bijzonders meer te vinden. De kajuit had ik helemaal ondersteboven gehaald, maar toch ontdekte ik op een gegeven moment nog een ladenkastje. In een van de laden vond ik een paar scheermessen, een grote schaar en een dozijn goede messen en vorken. In een andere vond ik een kistje met geld, alles bij elkaar ongeveer ter waarde van driehonderdvijftig daalders, in Europese en Braziliaanse zilveren en gouden muntstukken. Ik moest bij mezelf lachen toen ik dat geld zag liggen en hardop zei ik: „Slijk der aarde, waar ben je nou goed voor. Je bent niet waard dat ik je opraap. Een van deze messen is voor mij meer waard dan al dit geld. Blijf waar je bent en ga met dit schip naar de bodem van de zee.” Maar bij nader inzien besloot ik het toch maar mee te nemen, om een appeltje voor de dorst te hebben voor het geval ik nog ooit van dit eiland zou worden gered. Ik pakte alles in een stuk zeildoek en begon voorbereidselen te treffen om een nieuw vlot te maken. Maar toen merkte ik, dat de lucht begon te betrekken. De wind begon op te steken en er woei een flinke bries uit de richting van de kust. Ik begreep, dat het met deze tegenwind onmogelijk zou zijn met een vlot terug te varen en dat het zaak was hier weg te komen voor de vloed opkwam. Daarom ging ik van boord en zwom over de strook water, die tussen het schip en het strand lag. En zelfs dat kostte mij nog moeite genoeg, want ik had een flink pak spullen bij me en het water werd

steeds ruwer. En toen de vloed op zijn hoogtepunt was, woedde er een flinke storm, maar ik lag veilig in mijn tent met al mijn rijkdommen.

De hele nacht waarde het zeer hard en toen ik de volgende dag wakker werd, was er geen schip meer te bekennen. Het verraste mij een beetje, maar van de andere kant was ik blij, dat ik zo hard gewerkt had en dat ik alles, wat voor mij van enig nut kon zijn op tijd van boord had gehaald. Later spoelde nog wel het een en ander aan land, maar daar had ik toch weinig aan.

Ik begon nu plannen te maken voor een betere woning en middelen te verzinnen om mij zo goed mogelijk te beschermen tegen vijandige mensen en wilde dieren. Ik wist zelf niet goed, wat ik moest doen: een hol graven in de grond of een stevige tent opzetten, en tenslotte besloot ik dan maar beide te doen.

Ik had intussen ontdekt, dat de plaats, waar ik mij nu bevond, niet zo geschikt was om mij blijvend te vestigen. De tent stond op een laag, vochtig stuk grond vlak bij zee. Dat was niet zo bijster gezond en bovendien was er geen zoet water in de buurt. Daarom besloot ik een andere plaats te zoeken, waaraan ik de volgende eisen stelde: ten eerste moest het er gezond zijn en er moest voldoende drinkwater in de buurt zijn; ten tweede moest zij voldoende beschermd liggen tegen de zon; ten derde moest zij voldoende beveiliging bieden tegen wilde dieren en mensen; ten vierde moest ik van daaruit de zee kunnen zien, opdat ik, als zich ooit een schip zou vertonen, onmiddellijk kon proberen de aandacht te trekken. Want nog altijd hoopte ik, dat ik dit eiland binnen niet al te lange tijd zou kunnen verlaten.

Na enig zoeken vond ik een kleine vlakte, gelegen aan de voet van een heuvel, die aan die kant steil als een muur oprees. Er was dus geen gevaar, dat ik vanaf de heuveltop zou worden overvallen. In de rotswand vond ik een holte in de vorm van een deuropening. Ik hoopte er een kelder of hol te vinden, maar dat bleek niet het geval te zijn. Op een stuk gras vlak voor de holte besloot ik mijn tent op te slaan. De vlakte, waar ik mij nu bevond, was ongeveer honderd meter breed en tweehonderd meter lang. Als een weide lag zij voor mijn deur en aan de rand daalde zij aan alle zijden onregelmatig af naar de laagten aan de kust. Ze lag zo, dat ik door de rotswand gedurende het grootste deel van de dag beschermd werd tegen de zon.

Voor ik mijn tent opzette, trok ik, met de holte in de rots als middelpunt, een halve cirkel met een straal van tien meter. In de vorm van deze halve

cirkel plaatste ik twee rijen dikke palen, die ik met het dikste eind naar boven, diep in de grond dreef, tot ze muurvast stonden. Ze staken ongeveer twee meter boven de grond uit en de twee rijen stonden op twintig centimeter afstand van elkaar. De uiteinden van de palen maakte ik spits en de ruimte tussen de twee rijen vulde ik op met de kabels, die ik van het schip had gehaald. Daarna plaatste ik er nog andere palen tussen en zo kreeg ik een omheining, die zo sterk was, dat ze elke aanval van mens of dier kon weerstaan. Maar dit werk kostte mij heel wat moeite en tijd, vooral omdat ik de palen moest kappen in de bossen en ik ze stuk voor stuk hier naar toe moest slepen.

Ik maakte geen deur in deze omheining, doch gebruikte een ladder om er overheen te komen. Als ik dan binnen was, haalde ik ook de ladder over de omheining en zodoende was mijn verblijf volledig gebarricadeerd en sterk als een klein fort.

Binnen deze omheining bracht ik vervolgens al mijn bezittingen: mijn levensmiddelenvoorraad, mijn wapens en munitie en al mijn werktuigen. Het kostte mij ontzettend veel inspanning, maar tenslotte was ook dat werk gedaan en begon ik te denken aan de bouw van een tent. Ik besloot een grote tent te bouwen en daar binnenin met het oog op de zware regenval in deze streken nog een kleinere. Bovendien legde ik over de buitenste tent nog een zwaar teerzeil, dat zelfs tegen de zwaarste regen bestand was.

Een tijd lang sliep ik nu niet meer in het bed, dat ik aan land had gebracht, maar in een hangmat, die had toebehoord aan de stuurman van ons schip, en dit beviel mij zeer goed.

Al mijn levensmiddelen en al de andere dingen, die te lijden konden hebben van vocht, bracht ik in de tent. De rest liet ik voorlopig buiten, goed ingepakt in zeildoek.

Op de plaats waar zich reeds een holte bevond in de rots, begon ik nu een soort kelder te graven. De stenen en de aarde, die ik eruit haalde, bracht ik naar buiten en ik maakte er een soort terras van tegen de omheining. Het kostte mij heel wat tijd en moeite, maar tenslotte had ik zo een goede woning en zelfs een kelder erbij.

Maar intussen had ik nog heel wat andere karweitjes moeten opknappen. Op een dag was ik bezig in de kelder, toen plotseling een zwaar onweer op kwam zetten. Het begon te stortregenen en plotseling zag ik een bliksemsflits, waarop een zware donderslag volgde. Even snel als de bliksem schoot toen een gedachte door mijn hoofd: Het kruit! Als de bliksem erna zou slaan, zou alles met één slag de lucht

in gaan. En dat zou niet minder dan mijn ondergang betekenen. Want afgezien van mijn voorraden, was ik van het kruit voorlopig volledig afhankelijk voor mijn levensonderhoud. Zonder dat zou ik geen vogels of ander wild kunnen bemachtigen.

Toen het onweer over was, was dan ook mijn eerste werk het kruit in veiligheid te brengen. Het werk aan de tent en de kelder liet ik daarvoor liggen. Ik verdeelde het kruit over een groot aantal zakjes en doosjes, opdat het, wat er ook mocht gebeuren, nooit in één keer vlam zou vatten en ontploffen. Ik had in totaal ongeveer tweehonderdveertig pond kruit, dat ik over ongeveer honderd pakjes verdeelde. Van het vat, dat vochtig was geweest, vreesde ik geen gevaar. Daarom zette ik dat in mijn nieuwe kelder, die ik mijn keukentje noemde. De rest verborg ik in gaten en holen tussen de rotsen, waarbij ik er vooral op toezag, dat er geen vocht bij kon komen en dat, mocht een pakje ooit vlam vatten, het niet de andere kon aansteken. De plaatsen, waar ik het had neergelegd, voorzag ik van een merkteken, zodat ik het altijd goed zou kunnen vinden.

Onder mijn werk door ging ik er elke dag enige tijd met mijn geweer op uit, zowel om een beetje verstrooing te hebben als om te proberen wat wild te schieten en onderwijl te zien, wat er voor eetbaars op het eiland groeide. De eerste de beste keer, dat ik erop uit trok, ontdekte ik tot mijn grote vreugde, dat er geiten op het eiland leefden. Maar ze waren zeer schuw en zo vlug ter been, dat het zeer moeilijk was ze onder schot te krijgen. Maar ik twijfelde er niet aan, dat het mij spoedig zou lukken er een te schieten. Ik ging nauwkeurig hun gangen na en ik merkte, dat wanneer ik in een dal liep en de geiten mij vanaf de rotsen konden zien, zij onmiddellijk in panische schrik op de vlucht sloegen. Wanneer ik daarentegen op de rotsen was en de geiten in het dal hepen te grazen, namen ze in het geheel geen notitie van mij. Daaruit maakte ik op, dat hun ogen zo stonden, dat ze moeilijk dingen, die boven hen waren, konden zien. Daarom klom ik in het vervolg altijd op de rotsen, als ik op de geitenjacht ging.

Het eerste dier, dat ik schoot was een geit, die een jong bij zich had. Ik had het te laat gezien en het speet mij oprecht. Toen de oude viel, bleef het kleintje erbij staan en het liep zelfs niet weg, toen ik naderbij kwam. En toen ik de oude op mijn schouders nam, volgde het mij tot bij de omheining. Ik pakte het daarom op en bracht het binnen de omheining in de hoop het tam te kunnen maken. Maar het wilde niet eten en daarom zag ik mij gedwongen het te slachten. Nu had ik voor een

hele tijd vlees en kon ik mijn voorraden, vooral het brood, zoveel mogelijk sparen.

Toen ik een dag of tien, twaalf op het eiland was, bedacht ik ineens, dat ik alle begrip van tijd zou verliezen en dat ik op de duur zelfs niet meer zou weten, wanneer het Zondag was, omdat ik geen kalender had. Daarom maakte ik van twee grote balken een kruis en plantte dit op het strand, waar ik de eerste keer aan land gekomen was. Met mijn mes sneed ik er met grote letters dit inschrift in: „Ik kwam hier aan land op de dertigste September 1659." Elke dag maakte ik met mijn mes een kerf op de zijarmen van het kruis en op elke zevende dag en op de eerste van de maand maakte ik een kerf, die tweemaal zo lang was als de andere. Op deze manier hield ik mijn kalender bij.

Ik heb nog niet verteld, dat ik behalve alles, wat ik eerder al heb opge-

noemd, nog een heleboel andere, minder waardevolle dingen van het schip had gehaald, die echter voor mij van groot nut waren, zoals bijvoorbeeld pennen, inkt en papier, drie kompassen, verschillende scheepsinstrumenten, een zonnwijzer, zee-kaarten en navigatieboeken. Ook had ik de drie nieuwe bijbels gevonden, die men mij vanuit Engeland gestuurd had, en verder nog een aantal Portugese en andere boeken.

Ook de twee scheepskatten had ik van boord gehaald. De hond was echter eigener beweging overboord gesprongen en naar de kust gezwommen. Daar kwam hij mij, op de derde dag van mijn verblijf op het eiland, kwispelstaartend tegemoet en lange jaren nog was hij mijn trouwe kameraad.

Toch miste ik ook nog een hoop dingen zoals een schop en een pikhouweel of naalden, spelden en garen. Door dit

gebrek aan werktuigen was veel werk voor mij uiterst zwaar en het duurde dan ook bijna een jaar, voordat ik mijn woning geheel gereed had.

Het kappen en gereedmaken van de staken en palen in het bos kostte mij zeer veel tijd. Voor een paal had ik twee dagen nodig om hem te kappen en naar huis te slepen en dan nog eens een dag om hem in de grond te drijven. Bij dit laatste karwei gebruikte ik aanvankelijk een zwaar stuk hout als hamer, maar later nam ik er een ijzeren koevoet voor. Dat ging beter, maar het was toch ook nog lang niet ideaal.

Ik ging er nu langzamerhand aan denken mijn woning een beetje behaaglyker te maken. De omheining versterkte ik nog door er aan de buitenkant een soort aarden muurtje van ongeveer zestig centimeter hoogte tegenaan te bouwen. Daarna maakte ik boven mijn tent nog een soort dak. Ik spande daartoe lange stokken vanaf de omheining naar de rotswand en legde op deze spanten dunne twijgen en grote bladeren. Daardoor was ik beter beschermt tegen de zware regens, die hier naar ik gemerkt had in sommige jaargetijden vielen.

Ik heb al verteld, dat ik al mijn bezittingen binnen de omheining en de kelder had gebracht. Maar ik moet bekennen, dat het daar aanvankelijk als een ordeloze massa op elkaar gestapeld lag, zodat ik nauwelijks ruimte had om mij te wenden of te keren. Om meer bergruimte ter beschikking te hebben groef ik daarom de kelder steeds verder uit, wat gelukkig vrij gemakkelijk ging, daar de rots nogal zacht was. Ik had tot nu toe nog niets gemerkt van de aanwezigheid van mensen of wilde dieren. Daarom durfde ik nu vanuit mijn kelder een gang te graven, die aan de rechterkant van mijn woning buiten de omheining uitkwam. Hier maakte ik een deur en ik hoefde dus niet altijd meer over de omheining te klimmen.

Ik begon nu te denken aan meubels voor mijn huis. Vooral een tafel wilde ik graag hebben, want dat zou het heel wat prettiger maken om te eten en te schrijven en allerlei kleine werkjes te doen. Ik ging dus aan het werk en maakte van een stel korte planken, die ik van het schip had meegebracht, een tafel en een stoel. Daarna hakte ik uit een stel bomen, die ik in het bos gekapt had, een aantal grote planken. Maar dat was een zeer zwaar karwei. Elke boom maakte ik namelijk aan twee zijden plat en hakte er zoveel van af, tot ik tenslotte een plank over had. Van elke boom kreeg ik zo dus maar een plank. Dat was op zich niet zo erg, maar het kostte ontzettend veel inspanning. Tenslotte had ik echter een stel planken van ongeveer vijfenveertig centimeter breedte en daarvan maakte ik tegen een wand van

H. ROTEMAN

Na een lange moeizame klimpartij slaagde ik erin de top te bereiken.

de kelder een aantal schappen, waarop ik al mijn werktuigen, spykers en verder ijzerwerk netjes geordend kon neerleggen. Verder sloeg ik nog een stel pennen in de zachte rotswand, waaraan ik mijn geweren en allerlei ander materiaal ophing. Zo leek mijn kelder een groot magazijn ik had nu alles netjes bij de hand.

Nu alles goed ingericht was, had ik eindelijk tijd en zin om een dagboek te gaan bijhouden. De eerste tijd, dat ik op het eiland was, stond mijn hoofd daar niet naar, maar nu vond ik het erg prettig om in het kort al die dingen te noteren, die ik deed en die ik meemaakte. Het was intussen echter al een hele tijd geleden, dat ik op het eiland gekomen was en ik moest dus eerst in het kort alle dingen opschrijven, die gebeurd waren vóór de tijd, dat ik mijn dagboek begon. Ik hield het trouw bij tot de tijd, dat mijn mkt opdraakte, toen ik wel gedwongen was er mee op te houden, daar ik op het eiland niets kon vinden, waar ik zelf mkt van kon maken.

Van mijn dagboek laat ik hier nu een getrouwe weergave volgen.

Het dagboek

30 September 1659. Ik ongelukkige Robinson Crusoe kwam na schipbreuk geleden te hebben aan land op dit armzalig eiland, dat ik het Eiland der Wanhoop heb gedoopt. Al de andere opvarenden van het schip zijn verdronken en ikzelf was de dood nabij, toen ik aan land kwam. Ik was de wanhoop nabij, want ik had niets te eten of te drinken, geen kleren, geen wapen en geen plaats waarheen ik zou kunnen vluchten. De nacht bracht ik door in een boom uit vrees voor wilde dieren, maar ik sliep goed, ofschoon het de hele nacht regende.

1 October. Toen ik wakker werd, zag ik tot mijn grote verrassing, dat het schip door de vloed veel dichters naar het eiland was gedreven. Ik zwom er naar toe en haalde een aantal dingen van boord. Het regende weer de hele dag, maar er was geen wind.

Van 1 tot 24 October. In deze tijd ging ik vele malen naar het schip en bij vloed bracht ik telkens met een vlot een aantal goederen naar het eiland. Ook in deze dagen veel regen, met enkele perioden van zonneschijn. Het schijnt dat dit het regenseizoen was.

20 October. Mijn vlot sloeg om, maar ik was gelukkig in ondiep water. Daarom slaagde ik er bij eb in een groot deel van de goederen, vooral ijzerwaren uit het water te halen.

25 October. Het regende de hele dag en de hele volgende nacht. Er waaide een zeer harde wind, die het schip uit

elkaar sloeg. Alleen bij laag tij waren nog stukken van het wrak te zien. Ik gebruikte deze dag om al mijn spullen te ordenen en in te pakken, opdat ze niet bedorven zouden worden door de regen.

26 October. Ik liep bijna de hele dag langs de kust om een plaats te vinden waar ik een woning zou kunnen bouwen. Tegen de avond vond ik een geschikte plaats aan de voet van een steile heuvel.

Van 26 tot 30 October. Ik werkte zeer hard om al mijn spullen naar mijn nieuwe woning te dragen. Een tijdlang regende het zeer hard.

31 October. In de ochtend ging ik er op uit om te zien of ik wat voedsel kon vinden. Ik schoot een geit en haar jong volgde mij naar mijn woning. Later slachtte ik dit omdat het niet wilde eten.

1 November. Ik sette mijn tent op aan de voet van de rotswand en sliep er voor de eerste keer.

2 November. Van kisten, planken en de stukken hout, waarvan ik mijn vloten had gemaakt, maakte ik een wal rond mijn tent binnen de halve cirkel, die ik had uitgezet voor de omheining.

3 November. Ik ging op jacht en schoot twee vogels, die veel leken op eenden. Het vlees smaakte zeer goed. 's Middags ging ik aan het werk om een tafel te maken.

4 November. Ik stelde een vaste dagorde in. Elke morgen, als het niet regende, zou ik drie uur op jacht gaan. Daarna zou ik tot ongeveer elf uur werken. Vervolgens zou ik eten wat de pot schafte en van twaalf tot twee gaan rusten. Daarna zou ik weer tot de avond werken. Het werkdeel van deze dag en van de twee volgende dagen besteedde ik aan de vervaardiging van een tafel.

5 November. Deze dag ging ik op jacht met mijn geweer en mijn hond. Ik schoot een wilde kat. Haar vel was zeer zacht, maar het vlees was niet te eten. Alle dieren die ik schoot, wilde ik en ik bewaarde de huid. Toen ik terugkwam aan het strand zag ik daar een groot aantal watervogels, die ik niet kende. Ook zag ik een drietal zeehonden, maar toen zij mij zagen, verdwenen zij in zee.

6 November. Na mijn ochtendwandeling maakte ik mijn tafel af. Ze was eigenlijk niet helemaal naar mijn zin.

7 November. Het mooie weer werd nu meer bestendig. De zevende, achtste, negende, tiende en een deel van de twaalfde (want de elfde was een Zondag) besteedde ik aan het vervaardigen van een stoel. Het kostte mij heel wat moeite er iets draaglyks van

te maken, maar mooi vond ik hem toch niet.

13 November. Deze dag regende het. Het was erg verfrissend en het koelde de aarde een beetje af. De regen ging gepaard met een hevige onweer. Daarom sloeg mij de schrik om het hart bij de gedachte aan het kruut. Ik besloot daarom het kruut over een groot aantal kleine pakjes te verdelen.

14, 15 en 16 November. Deze dagen besteedde ik aan de vervaardiging van een aantal kistjes, die een à twee pond kruut konden bevatten. Ik borg het kruut op op veilige plaatsen. Op een van deze dagen schoot ik een grote vogel, waarvan het vlees zeer smakelijk was.

17 November. Op deze dag begon ik achter in mijn tent in de rots te graven om meer bergruimte te maken voor mijn spullen. Bij dit werk miste ik drie dingen heel erg, namelijk een schop, een houweel en een kruiwagen of een mand, om de uitgegraven aarde en de stenen weg te brengen. Ik begon daarom te peunzen, hoe ik deze werktuigen zou kunnen maken. In plaats van een houweel gebruikte ik een ijzeren koevoet. Dat ging best, maar hij was wel erg zwaar. Maar ik had eigenlijk vooral een schop nodig, doch wist niet goed hoe die te maken.

18 November. Ik vond in het bos een boom, die men in Brazilië de ijzerboom noemt, omdat het hout buitengewoon hard is. Ik hakte er een stuk uit, maar het kostte mij bijna mijn bijl. Met veel moeite bracht ik het stuk hout naar huis, want het was zeer zwaar. Het lukte mij met zeer veel inspanning hieruit een houten schop te snijden, waarvan ik later veel plezier heb gehad.

Nu moest ik nog een mand of een kruiwagen hebben. Maar nergens op het eiland had ik twijgen of tenen gevonden, die voldoende buigzaam waren om er vlechtwerk van te maken. Van een mand kwam dus niets. En wat de kruiwagen betreft, dat zou wel lukken als ik maar wist, hoe ik een wiel moest maken. Ik had trouwens ook geen geschikte as en dus moest ik iets anders bedenken. Ik maakte nu een soort trog, zoals de opperheden gebruiken om kalk 'en mortel naar de metselaars te brengen. Dit was voor mij lang niet zo moeilijk te maken als een schop, maar met de pogingen om een kruiwagen te maken, kostte het mij alles bij elkaar toch vier dagen.

23 November. Ik kon nu beginnen mijn kelder verder uit te diepen. Achtien dagen was ik daarmee bezig, maar toen had ik dan ook voldoende ruimte om alles goed op te bergen. Bovendien kon ik de kelder gebruiken als keuken en eetkamer. Slapen deed ik in de tent, maar bij zeer harde regens gebeurde

Met mijn mes sneed ik er met grote letters dit inschrift in: „Ik kwam hier aan land op de dertigste September 1659.“

het weleens, dat ik nat werd. Daarom zag ik mij tenslotte genoodzaakt van spanten een soort dak te bouwen. Ik maakte ze vast aan de omheining en de rots, en bedekte ze met twijgen, bladeren en platte stenen.

10 December. Ik dacht nu eindelijk, dat mijn kelder helemaal klaar was, maar plotseling viel er een grote massa aarde van de zoldering en stortte een der zijwanden naar beneden. Ik schrok ervan en wist zonder reden, want als het was gebeurd, terwijl ik in de kelder was, zou ik nooit meer een doodgraver nodig hebben gehad. Ik denk, dat het kwam doordat ik de kelder te groot had gemaakt en ik besloot daarom de zoldering met zware palen te stutten. Dat bezorgde mij weer een massa werk. Langs de zijkanten van de kelder zette ik zware balken en daaroverheen legde ik planken. Ook in het midden plaatste ik nog een aantal palen, zodat de

kelder in twee vertrekken verdeeld werd.

17 December. Van deze dag tot de twintigste maakte ik schappen langs de wanden van de kelder en in de palen sloeg ik pennen en spijkers om al mijn spullen te kunnen opbergen en op-hangen.

20 December. Ik maakte een soort rek, waarop ik mijn levensmiddelen kon ordenen. Ook maakte ik nog een tweede tatei, maar mijn planken be-gonnen nu op te raken.

27 December. Ik doodde een jonge wilde geit en trof een andere in de poot, zodat ik ze gemakkelijk kon vangen. Ik verbond en spalkte de poot, die gebroken was en bracht ze naar huis. Ik zorgde zo goed voor het dier, dat het in leven bleef. Zijn poot genas helemaal en het werd weer even sterk als vroeger. Maar door mijn goede zorgen was het zich aan mij gaan hechten en ge-

heel tam geworden. Het bleef grasen op de weide voor mijn deur en wilde niet weggaan. Toen kwam voor het eerst de gedachte bij mij op om wat dieren te vangen en te temmen. Ik zou dan kunnen gaan fokken, opdat ik, ook wanneer ik niet meer zou beschikken over kruit en kogels, toch voldoende vlees zou hebben.

28, 29 en 30 December. Al deze dagen was het ontzettend warm en alleen in de avond kon ik naar buiten gaan om voedsel te halen. Ik besteedde de tijd om binnenshuis allerlei dingen in orde te maken.

1 Januari. Nog steeds zeer warm. Vroeg in de morgen en 's avonds ging ik er op uit met mijn geweer. 's Avonds ging ik verder de valleien in, die naar het midden van het eiland voerden dan ik eerder ooit gedaan had. Ik vond er zeer veel geiten, maar ze waren buitengewoon schuw en gingen bij het minste gerucht op de vlucht. Ik besloot daarom een volgende keer mijn hond mee te nemen.

2 Januari. Ik nam nu mijn hond mee op jacht, maar het werd geen succes. Zo gauw hij in de buurt van de geiten kwam, stoven ze met gevelde horens op hem af en dan wist hij niet hoe gauw hij uit de buurt moest komen.

3 Januari. Ik begon te werken aan de omheining. Daar ik nog steeds bang was ooit door een wilde stam te worden aangevallen, besloot ik de muur zeer dik te maken. Ik werkte eraan van 3 Januari tot 14 April. Toen hij klaar was, overtuigde ik mij ervan, dat niemand zou kunnen zien, dat hier een woning was en dat was maar goed ook, zoals later zal blijken.

Op een van mijn tochten over het eiland vond ik een soort wilde duiven. Zij bouwden hun nesten niet zoals onze houtduiven in de bomen, maar als sommige huisduiven in gaten in de rots. Uit een van de nesten haalde ik de jongen. Ik nam ze mee naar huis om te proberen of ik ze kon temmen. Maar toen ze groter werden, vlogen ze weg. Dat kwam waarschijnlijk omdat ik niet voldoende voedsel voor ze had. Maar ik vond vaak nesten en haalde de jongen eruit, waarvan het vlees zeer smakelijk was.

In mijn huishoudinkje begon ik langzamerhand allerlei dingen te missen. Sommige dingen maakte ik daarom zelf, maar andere kreeg ik nooit klaar. Zo probeerde ik op een goede dag een tonnetje te maken. Ik had twee kleine vaatjes en wilde er zo nog een bij maken. Maar hoe ik ook paste en mat, het lukte me niet de duigen sluitend te krijgen, zodat ze geen water meer doorlieten. Ook slaagde ik er niet in de hoepels er stevig omheen te leggen en ik gaf het dan ook maar op.

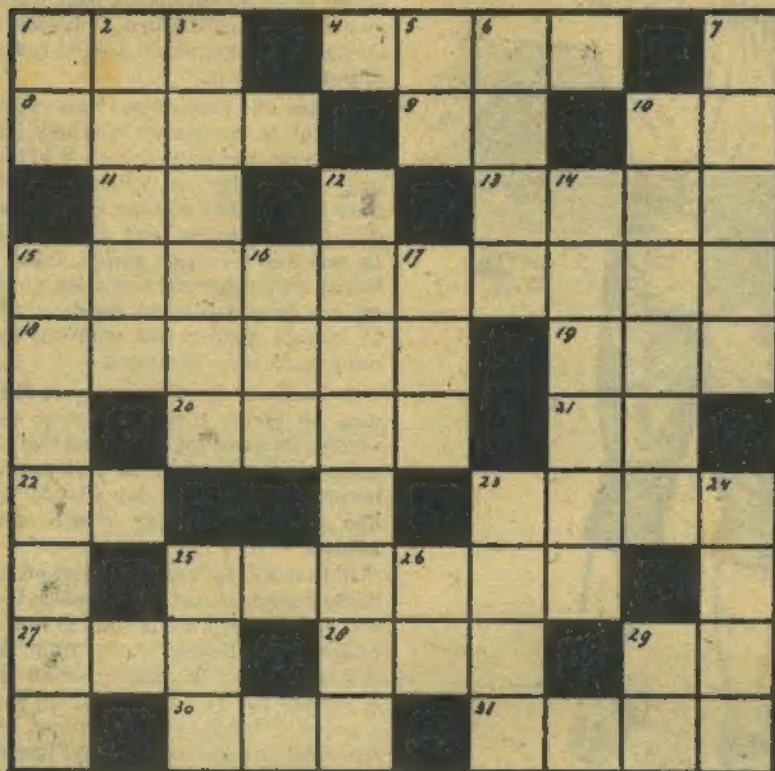
WORDT VERVOLGD

WIE PUZZELT ER MEE?

KRUISWOORDPUZZLE

Van links naar rechts:

- 1 Indien
- 4 Verkoelende versnapering
- 8 Flinkte klap
- 9 Jongensnaam (afk.)
- 10 Jongensnaam (afk.)
- 11 Nummer (afkorting)
- 13 Wreed Romeins keizer
- 15 Huishoudelijk apparaat, waarmee men vloeren, kleden enz. reinigt.
- 18 Aanspreektitel
- 19 Voorzetsel
- 20 Bedehuis
- 21 Bijwoord (ook voegwoord)
- 22 De zesde muzikant
- 23 Vreemd woord voor: tegen
- 25 Strook langs de kust
- 27 Meisjesnaam
- 28 Metaal
- 29 Motorrennen te Assen
- 30 Ander woord voor: stap
- 31 Geurige zaadjes, die met melk gekookt een smakelijke drank opleveren

Van boven naar beneden:

- 1 Amsterdams Peil (afkorting)
- 2 Voorjaar
- 3 Dikke steel (van een bloemkool bijvoorbeeld)
- 5 Senior (afkorting)
- 6 De zomermaand
- 7 Opening in een muur, waar je onderdoor kunt lopen
- 10 Schaaldier, dat zeer gezocht is om zijn vlees
- 12 Gesteente, waaruit men ijzer smelt
- 14 Plaats aan de kust van Noord-Holland
- 15 Vloeibaar worden (van ijs bijvoorbeeld)
- 16 Sprookjesfiguur
- 17 Voormalig eilandje in de vroegere Zuiderzee
- 23 Meisjesnaam
- 24 Een klein beetje
- 25 Vruchtennat
- 26 Uitroep, die men ook wel gebruikt in plaats van „au“
- 29 Kortere vorm van het woord getij

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

Involpuzzel

B A T A V I A
Z A K G E L D
N E V E L I G
S T U I V E R
G A R N A A L
S O L D A A T
G R O E T E N

Op de schuine rij van boven links naar beneden rechts lees je BAVIAAN en van beneden links naar boven rechts GORILLA.

Hoeveel wegen ze?

1 weegt 250 pond
2 weegt 150 pond
3 weegt 100 pond
500 pond

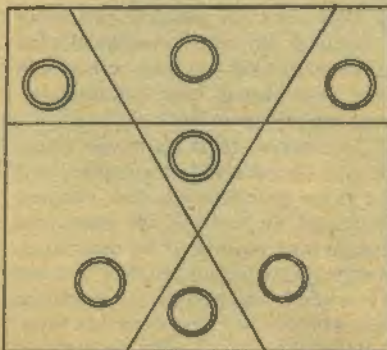
Hoeveel vierkanten?

Antwoord: negen.

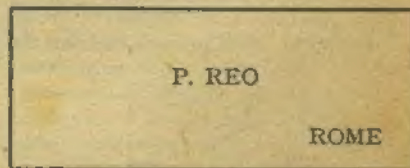
Optelsom

TEKEN + POTLOOD =
TEKENPOTLOOD

Lijnpuzzel

VISITEKAARTJE

Welk beroep heeft deze meneer?

SJORS

EN DE VERSCHRIKKELIJKE
SNEEUWMAN

